

მმართველობის ანგარიშგება
2017 წელი

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება	2
საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა	3
საქმიანობის აღწერა.....	3
მაკროეკონომიკური გარემოს მიმოხილვა და საქართველოს ჯანდაცვის ბაზარი.....	6
კომპანიის სტრუქტურა	7
განვითარების გეგმები.....	8
კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებები.....	9
ინფორმაცია წარმომადგენლობების საქმიანობაზე	9
ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები	10
სოციალური პასუხისმგებლობა.....	13
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	13
ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ.....	16
დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ	16

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

შპს „ჯი-ემ-პის“ დამფუძნებელს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით მოდიფიცირებული მოსაზრება 2017 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 20 ივლისს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

28 სექტემბერი 2018

საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა

საქმიანობის აღწერა

„ჯი-ემ-პი“ არის 100% ქართული ინვესტიციებით დაფუძნებული ფარმაცევტული საწარმო, რომელიც დაარსდა 2000 წელს. დღეისათვის კომპანია 230-ზე მეტი დასახელების პროდუქტს აწარმოებს საქართველოში და ევროკავშირის ტერიტორიაზე. აქედან 100-ზე მეტ დასახელების მედიკამენტს ხუთ ქვეყანაში ყიდის.

„ჯი-ემ-პი“ არის ერთადერთი ფარმაცევტული საწარმო საქართველოში, რომელიც წამლის წარმოების სრულ ტექნოლოგიურ პროცესს - დაწყებული ნედლეულის მოძიებიდან, საბოლოო პროდუქტის დამზადების სტადიის ჩათვლით, ფარმაცევტული წარმოების სტანდარტის “GMP”-ს (Good Manufacturing Practice - სათანადო წარმოების პრაქტიკის) მიხედვით ახორციელებს.

- ❖ წარმოების შესაბამისობის სერტიფიკატი GMP-სთან კომპანიამ მოიპოვა 2006 წელს ბრიტანული კომპანიის Healthcare Information Services Ltd აუდიტის შედეგად.
- ❖ 2004 წლიდან კომპანია ფლობს ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის შესაბამისობის სერტიფიკატს ISO 9001:2000.
- ❖ 2008 წლიდან „ჯი-ემ-პი“ - ს ლაბორატორია აკრედიტებულია ISO 17025 შესაბამისობაზე აკრედიტაციის ეროვნული ორგანოს მიერ.
- ❖ 2011 წელს კომპანიამ გაიარა მეორე სასერტიფიკაციო აუდიტი და ამჟამად ფლობს ISO 9001:2008 შესაბამისობის სერტიფიკატს.
- ❖ 2014 წელს „ჯი-ემ-პი“ - ს დამატებით მიენიჭა საერთაშორისო PIC/S GMP სერტიფიკატი.
- ❖ 2017 წელს „ჯი-ემ-პი“ გახდა NSF (USA) GMP სერტიფიკატის მფლობელი კომპანია და შეტანილია აშშ-ს სერტიფიცირებული კომპანიების რეესტრში.

კომპანიას აქვს რამდენიმე ხარისხის შესაბამისობის სერტიფიკატი. ISO სერტიფიკატის ფარგლებში „ჯი-ემ-პი“ ყოველწლიურად გადის საკონტროლო შემოწმებებს, რომ დადასტურდეს ყველა მოთხოვნასთან შესაბამისობა. ეს ჩამონათვალი უზრუნველყოფს საერთაშორისო და ევროპულ რეგულაციებთან შესაბამისობას, როგორც ფიზიკური ინფრასტრუქტურის, ასევე პროცესების კუთხით.

GM Pharmaceuticals ფლობს GMP PIC/S (სათანადო წარმოების პრაქტიკა) შესაბამისობის სერტიფიკატს, რომელიც ადასტურებს ფარმაცევტული ინსპექციების კონვენცია/კოოპერაციის სქემის (PIC/S), ევროკავშირის დირექტივების და მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მოთხოვნებთან ჰარმონიზებულ მარეგულირებელი დოკუმენტების მიმდინარე ვერსიებთან კომპანიის შესაბამისობის დადგენას.

თანამედროვე ბაზრის მოთხოვნების სრულად დაკმაყოფილებისათვის კომპანია თანამშრომლობს სხვადასხვა ევროპულ მწარმოებლებთან, შემოაქვს ნედლეული და მასალები და ასევე კონტრაქტით წარმოების საფუძველზე სხვადასხვა მედიკამენტები,

„ჯი-ემ-პი“- ს მომწოდებლები და პარტნიორები ევროპისა და ამერიკის კომპანიები არიან:

- ✚ EPO - იტალია
- ✚ BIOBERICA S.A. - ესპანეთი
- ✚ REFARMED - შვეიცარია
- ✚ UAS Laboratories - ა.შ.შ.
- ✚ FARMHISPANIA S.A. - ესპანეთი
- ✚ Reig Jofre - ესპანეთი
- ✚ LallemandPharma - შვეიცარია
- ✚ Hoffman La Roche - შვეიცარია
- ✚ Chemo Iberica - ესპანეთი
- ✚ Welt Pharma - გერმანია

„ჯი-ემ-პი“-ს ქარხნის წარმადობა არის 200 000 ტაბლეტი / საათში და 24 000 კაფსულა / სთ-ში. საწარმო აღჭურვილია უახლესი გერმანული, შვეიცარიული და იტალიური მანქანა-დანადგარებით BOSCH, FETTE, UHLMANN, HUTTLIN, SERVOLIFT, SKINETTA, ENFLEX, MILLIPORE, AGILENT TECHNOLOGIES, BOHLE, IMA და სხვა. საწარმოში ფუნქციონირებს ხარისხის კონტროლის და ხარისხის უზრუნველყოფის განყოფილება, რომლებიც უზრუნველყოფენ პრეპარატების ხარისხს წარმოების ყველა ეტაპზე - პირველადი პროდუქტის კონტროლი, შუალედური კონტროლი (პერიოდულად ხდება ნახევარპროდუქტის, გარემო პირობების, პერსონალის მიერ შესრულებული ოპერაციების კონტროლი). საწარმოში ფუნქციონირებს თანამედროვე აპარატურით აღჭურვილი ლაბორატორიები, რომლებიც აკმაყოფილებენ GMP, GLCP (Good Laboratory Control Practice) და GLP (Good Laboratory Practice) მოთხოვნებს, რაც საშუალებას იძლევა ჩატარდეს ბიოექვივალენტობის კვლევების ბიოქიმიური და სტატისტიკური ნაწილი.

კომპანია თანამშრომლობს სწავლებისა და კვალიფიკაციის ამღლების სფეროში მოღვაწე კომპანიებთან, როგორიცაა : European Compliance Academy. საწარმოს სათავეში უდგას საერთაშორისო ხარისხის კონსალტინგის (International Quality Consulting Inc. (Germany) წარმომადგენელი საქართველოში, გერმანული ხარისხის მართვის სისტემების მასერტიფიცირებელი ორგანოს TUV Cert (Germany) სერტიფიცირებული ხარისხის ოფიცერი, ევროპის GMP-სთან შესაბამისობის აკადემიის (ECA) წევრი, ევროპის ქიმიური ინდუსტრიის საბჭოს მიერ სერტიფიცირებული GMP-ის აუდიტორი, ფარმაცევტული საწარმოს ხარისხის კონტროლის სისტემაში ევროპაში აკრედიტირებული უფლებამოსილი პირი (Qualified Person QP in Europe).

საწარმო თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით უშვებს მყარი ფორმის მედიკამენტებს: ტაბლეტებს, გარსით დაფარულ ტაბლეტებს, ფხვნილებსა და ჟელატინის კაფსულებს. კომპანია ახორციელებს 100 მდე დასახელების მედიკამენტის ექსპორტს მსოფლიოს 5 ქვეყანაში : სომხეთი, ყირგიზეთი, ტაჯიკეთი, უზბეკეთი, მოლდოვა, თუმცა დარეგისტრირებული მედიკამენტები აქვს სხვა ქვეყნებშიც.

- ❖ დღეისათვის „ჯი-ემ-პი“ 237 დასახელების მედიკამენტს აწარმოებს.
- ❖ „ჯი-ემ-პი“-ს პროდუქცია მოიცავს მედიცინის თითქმის ყველა სფეროს - კარდიოლოგია, გინეკოლოგია, უროლოგია, პედიატრია, ქირურგია, ფსიქიატრია და სხვა.
- ❖ „ჯი-ემ-პი“-ს ნუსხაში არის თანამედროვე, ინოვაციური პროდუქტები, რომლებიც უკანასკნელი წლების სტანდარტების მოთხოვნებს პასუხობს.
- ❖ კომპანია რეგიონალური ბაზრებისთვის აწარმოებს პრეპარატებს შვეიცარიულ კომპანიების ლაღემან ფარმას და Hoffman La Roche -ს ლიცენზიით.

კომპანიის მისია არის მომხმარებელზე ზრუნვა და ისეთი ფარმაცევტული პროდუქტის შექმნა, რომელიც იქნება ეფექტური და ფინანსურად ხელმისაწვდომი ხარისხის სტანდარტის დაცვით.

„ჯი-ემ-პი“ კონცენტრირებულია მომხმარებლის მოთხოვნათა შესრულებაზე, რისთვისაც საწარმოს ხელმძღვანელობა უზრუნველყოფს და ინარჩუნებს პირდაპირ კავშირს კლიენტებთან. მათგან მიღებული ნებისმიერი სახის ინფორმაციის მართვის მიზნით, საწარმოში ორგანიზებულია რეკლამაციისა და გვერდითი მოვლენების მონიტორინგის სისტემა.

მაკროეკონომიკური გარემოს მიმოხილვა და საქართველოს ჯანდაცვის ბაზარი

2004 წლის შემდეგ განხორციელებულმა მნიშვნელოვანმა ეკონომიკურმა და სტრუქტურულმა ცვლილებებმა გამოიწვია კორუფციის დონის შემცირება, ბიზნესის წარმოების გამარტივება და ეკონომიკის დივერსიფიცირება. მთლიანი შიდა პროდუქტის საშუალო ზრდამ 2007-2017 წლების შუალედში წლიურად 4,5% შეადგინა.

საქართველოს მთავრობის მიერ გატარებულმა პოლიტიკამ ბიზნესის ხელშეწყობის მიმართულებით დადებითი გავლენა მოახდინა ქვეყნის მაკროეკონომიკური გარემოს გაუმჯობესებაზე. საქართველო მუდმივად იკავებს მოწინავე ადგილს სხვადასხვა საერთაშორისო ინსტიტუტების მიერ განხორციელებულ კვლევებში. აღსანიშნავია, რომ მსოფლიო მასშტაბით საქართველო რჩება ყველაზე ნაკლებად კორუმპირებულ ქვეყნად.

2017 წელს საქართველოს ჯანდაცვის სფეროს ბაზარი შეფასდა 3,5 მილიარდ ლარად და დაგეგმილია 2021 წლამდე 4.8 მილიარდი ლარის მიღწევა. აღნიშნული მოიცავს საავადმყოფოებს, პოლიკლინიკებსა და აფთიაქებს. 2017 წლის ჯანდაცვის სფეროს ბაზარზე გენერირებული შემოსავლის 1,5 მილიარდ ლარს, 43%-ს, შეადგენდა ფარმა სექტორი. ჯამურად, 2011-2016 წლებში, ბაზარმა განიცადა მნიშვნელოვანი, 16%-იანი ზრდა და ფარმა სექტორში დაგეგმილია დაახლოებით 8%-იანი წლიური ზრდა 2017-2021 პერიოდში.¹

საქართველოს ფარმაცევტული ბაზარი მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია იმპორტზე. ადგილობრივი წარმოების წილი ბაზარზე არის 12%-13%, მაშინ როდესაც, 2000-იანების პირველ წლებში მხოლოდ 5% იყო.

ამჟამად ბაზარზე დაშვებულია 11,168 მედიკამენტი (წამლის ფორმის, დოზისა და შეფუთვაში რაოდენობის გათვალისწინებით), რომელთა შორის 1,367 ქართული წარმოებისაა, ეს კი ყველა მედიკამენტის რაოდენობის 12,25% შეადგენს.²

საქართველომ GMP სტანდარტებზე გადასვლა კვლავ ვერ მოახერხა, რაც მნიშვნელოვნად აფერხებს ქვეყნის შიგნით წარმოებული მედიკამენტების ექსპორტს და კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებს ქვეყნის შიგნით მოხმარებული მედიკამენტების ხარისხსაც. აღნიშნულ სტანდარტებზე გადასვლას მთავრობა 2016 წლისთვის გეგმავდა, თუმცა მთავრობის ახალი დადგენილებით 2018 წლისთვის გადაიდო. შესაბამისად, საწარმო ვერ გადის ადგილობრივ სერტიფიცირებას, შესაბამისობის დამადასტურებელი დოკუმენტი არ არსებობს. ეს ბიზნესის კუთხით სირთულეს იწვევს, საერთაშორისო ბაზარზე სანდოობის ხარისხი არის დაბალი. ყველა ქვეყანაში კომპანიას უწევს პერიოდულად ინსპექტირების გავლა.

GMP სტანდარტის ამოქმედება ხელს შეუწყობს მედიკამენტის უსაფრთხოებისა და სანდოობის განმტკიცებას როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე ქვეყნის გარეთ და წახალისებს ახალი ბაზრების ათვისებას და ექსპორტის მნიშვნელოვან ზრდას.

¹ საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო, 2016

² საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო, 2016

კომპანიის სტრუქტურა

შპს „ჯი-ემ-პი“ - ს დამფუძნებელი და 100%-იანი წილის მფლობელი არის საქართველოს რეზიდენტი ფიზიკური პირი.

კომპანია იმართება გენერალური დირექტორის მიერ. ამჟამად მოქმედი ორგანიზაციული სტრუქტურა დამტკიცდა 2017 წლის იანვარში.

უმაღლეს მენეჯმენტის წევრები არიან:

- ✚ გენერალური დირექტორი
- ✚ ფინანსური დირექტორი
- ✚ მარკეტინგის დირექტორი
- ✚ წარმოების დირექტორი
- ✚ გენერალური დირექტორის მოადგილე ტექნიკურ და სამეურნეო დარგში
- ✚ დირექტორი ხარისხის დარგში და უმაღლესი ხელმძღვანელობის წარმომადგენელი ხარისხის სფეროში

გენერალური დირექტორი

გენერალური
დირექტორის
მოადგილე
ტექნიკურ და
სამეურნეო დარგში

წარმოების
დირექტორი

დირექტორი
ხარისხის დარგში

ფინანსური
დირექტორი

მარკეტინგის
დირექტორი

ამ მიმართულებების გარდა გენერალურ დირექტორს ექვემდებარება შემდეგი განყოფილებები:

- ✚ რეგისტრაციის განყოფილება;
- ✚ ინფორმაციული ტექნოლოგიების განყოფილება;
- ✚ კლინიკური კვლევის განყოფილება;
- ✚ ოფის მენეჯერი, ადამიანური რესურსების მართვის მენეჯერი;
- ✚ შესყიდვების, იმპორტ-ექსპორტისა და ლოგისტიკის განყოფილება;
- ✚ პროდუქციის მართვის განყოფილება.

სულ კომპანიაში დასაქმებულია 569 ადამიანი.

განვითარების გეგმები

„ჯი-ემ-პი“ ორიენტირებულია მომხმარებლის მოთხოვნებზე. მის მთავარ მიზანს წარმოადგენს მომხმარებლებში ბრენდის ცნობადობის ამაღლება და ხარისხიანი, ხელმისაწვდომი პროდუქციით მათი უზრუნველყოფა.

კომპანიას აქვს მოკლევადიანი და გრძელვადიანი განვითარების სტრატეგია ჩამოყალიბებული.

მოკლევადიანი გეგმები (1-3 წელი)

- ❖ ადგილობრივ ბაზარზე ლიდერის პოზიციის შენარჩუნება;

დღეს „ჯი-ემ-პი“ საქართველოში ლიდერის პოზიციას იკავებს. კომპანია მომავალშიც გააგრძელებს ქართულ ბაზარზე ინოვაციური მდგომარეობის დანერგვას, წარმატებულობის, ეროვნულობისა და ხარისხის გარანტიად ყოფნას.

- ❖ ექსპორტის გაფართოება და განვითარება, არსებულ ბაზრებზე რეალიზაციის გაორმაგება და წილის 3%-მდე გაზრდა.

მიუხედავად იმისა, რომ „ჯი-ემ-პი“ წარმატებით ახორციელებს ექსპორტს 5 ქვეყანაში, კომპანია მისი წარმომადგენლის ახალი ბაზრების ათვისებისკენ და მომხმარებლებში ცნობადობის ამაღლებისკენ. დაგეგმილია პორტუგელის დარეგისტრირება და წარმომადგენლობების გახსნა ბელორუსიაში, უკრაინასა და ყაზახეთში.

- ❖ უკრაინაში, ბელორუსიაში, ესპანეთსა და გერმანიაში წარმოებაში ინვესტირება;

- ❖ პორტუგელის ყოველწლიური ზრდის 20%-ის შენარჩუნება;

- ❖ ინვესტირება ლაბორატორიასა და ხარისხის კვლევის მიმართულებით:

მომსახურების ხარისხის სრულყოფისათვის, კომპანია ინვესტირებას ახდენს ახალი თაობის ლაბორატორიულ აღჭურვილობაში. საწარმოში ფუნქციონირებს ხარისხის კონტროლისა და ხარისხის უზრუნველყოფის განყოფილება, რომელიც უზრუნველყოფს პრეპარატის ხარისხს წარმოების ყველა ეტაპზე.

- ❖ ადგილობრივ ფარმაცევტულ ბაზარზე გაყიდვების გაორმაგება;

- ❖ საოპერაციო მოგების მარჟის მინიმუმ 5%-ით გაზრდა:

ექსპორტის გაფართოება და წარმომადგენლობების გახსნა ახალ ქვეყნებში დადებითად აისახება საოპერაციო მოგების მარჟაზე და ხელს შეუწყობს კომპანიის ცნობადობის ამაღლებას.

გრძელვადიანი პროექტები

- ❖ „ბესტსელერი“ პროდუქტების რაოდენობის 20-მდე გაზრდა („ბესტსელერი“ - პროდუქტი, რომლის რეალიზაცია წლის განმავლობაში აჭარბებს 2 მილიონ ლარს);
- ❖ ევროკავშირისა და ამერიკის ბაზარზე შესვლა;
- ❖ აქცენტები კვლევისა და განვითარებაზე (არსებული პროდუქტების ინოვაციური ფორმის შექმნა);

კვლევისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებები

2017 წლის განმავლობაში კომპანიის მიერ არ მომხდარა კვლევის და განვითარების სამუშაოების ჩატარება, რომელიც უკავშირდება ინოვაციური ღონისძიებების დანერგვას ახალი ან უკვე არსებული პროდუქტების განვითარების ან გაუმჯობესების მიზნით.

ინფორმაცია წარმომადგენლობების საქმიანობაზე

კომპანიას დარეგისტრირებული აქვს 100-ზე მეტი დასახელების მედიკამენტი 10 სხვადასხვა ქვეყანაში :

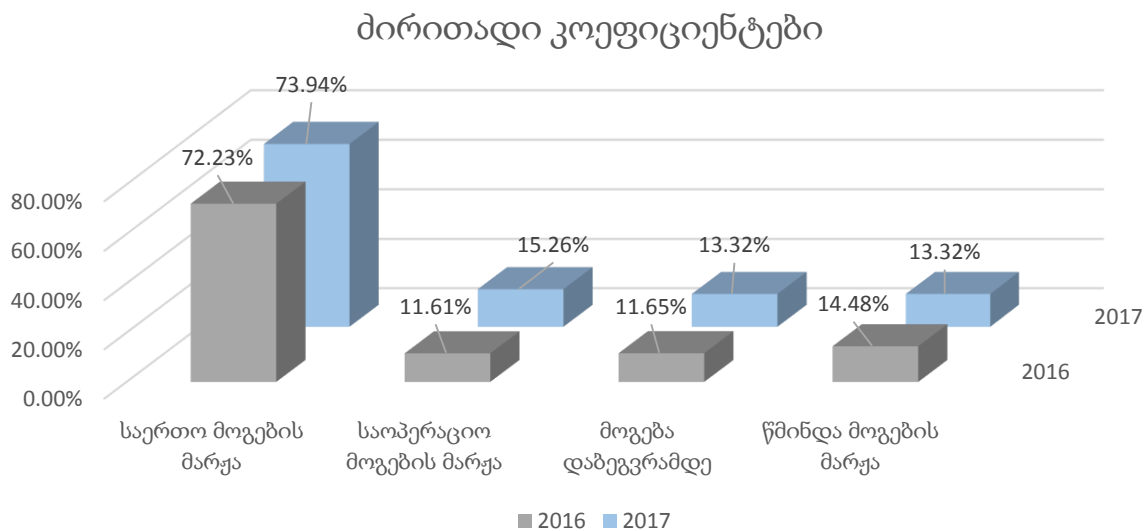
- ❖ სომხეთი
- ❖ აზერბაიჯანი
- ❖ ყირგიზეთი
- ❖ ტაჯიკეთი
- ❖ უზბეკეთი
- ❖ მოლდოვა
- ❖ ბელორუსია
- ❖ ყაზახეთი
- ❖ უკრაინა
- ❖ ლიბია

აქედან „ჯი-ემ-პი“ თანამშრომლების სახით წარმოდგენილია 5 ქვეყანაში. 2017 წლის მდგომარეობით დასაქმებულთა რაოდენობა:

- 🇺🇿 უზბეკეთი - 101
- 🇬🇪 ტაჯიკეთი - 9
- 🇬🇪 ყირგიზეთი - 29
- 🇸🇴 სომხეთი - 16
- 🇲🇩 მოლდოვა - 8

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

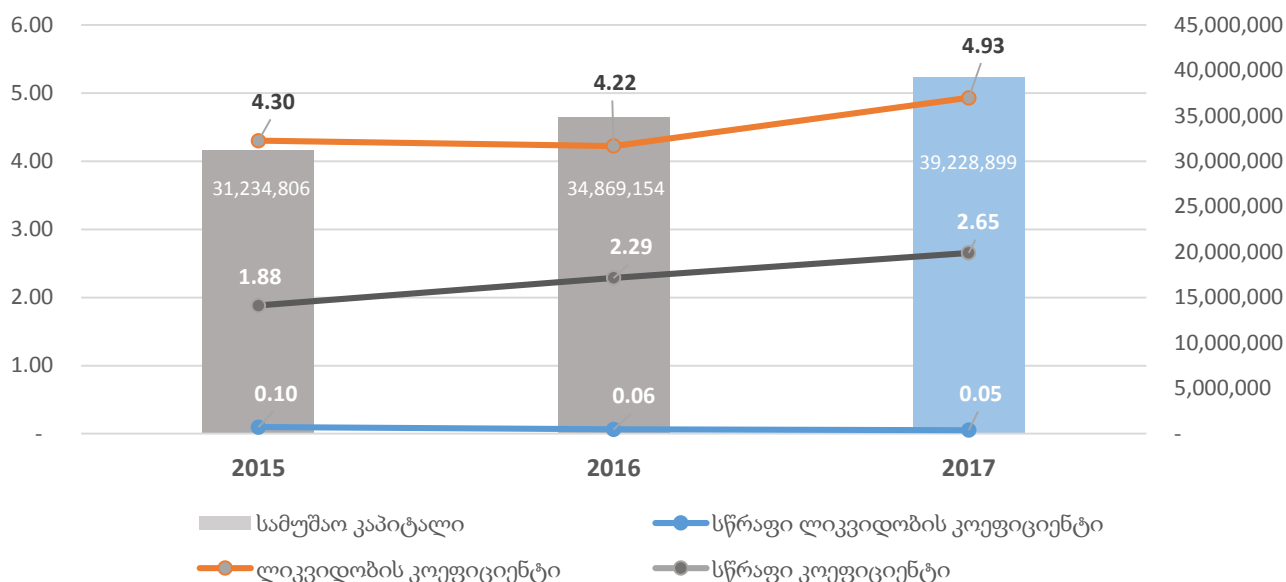

ძირითადი ინდიკატორები:

1. საერთო მოგების მარჟა - საერთო მოგება/ამონაგები. ეს ინდიკატორი პროცენტულად გვიჩვენებს სხვაობას პროდუქციის თვითღირებულებას და გასაყიდ ფასს შორის.
2. საოპერაციო მოგების მარჟა – საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული შედეგი/ამონაგები. ეს ინდიკატორი პროცენტულად გვიჩვენებს საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებულ მოგებას.
3. მოგება დაბეგვრამდე - მოგება დაბეგვრამდე/ამონაგები. ეს ინდიკატორი პროცენტულად გვიჩვენებს შემოსავლის რა ნაწილი რჩება მოგებად მოგების გადასახადის გადახდამდე.
4. წმინდა მოგების მარჟა - წმინდა მოგება/ამონაგები. ეს ინდიკატორი პროცენტულად გვიჩვენებს შემოსავლის რა წილი რჩება კომპანიას.

2017 წელს თითქმის ყველა ძირითადი ინდიკატორი გაუმჯობესებულია 2016 წელთან შედარებით წმინდა მოგების მარჟის გარდა, რომელსაც საოპერაციო ნაწილთან კავშირი არ აქვს და განპირობებულია 2016 წელს საგადასახადო სარგებლის დარიცხვით - 2,038,014 ლარის ოდენობით.

სამუშაო კაპიტალი და კოეფიციენტები

სამუშაო კაპიტალი = მიმდინარე აქტივები-მიმდინარე ვალდებულებები.

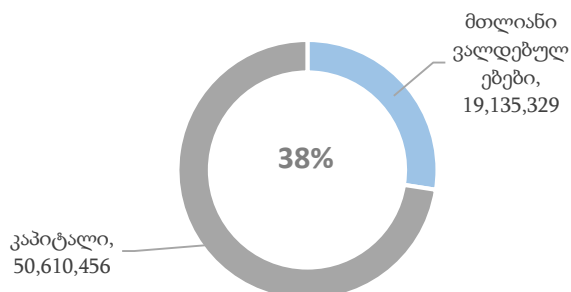
სწრაფი ლიკვიდობის კოეფიციენტი = ფული და ფულის ექვივალენტები/მიმდინარე ვალდებულებები. ეს ინდიკატორი აჩვენებს რამდენად შეუძლია კომპანიას მიმდინარე ვალდებულებების გასტუმრება ფულით და მიანიშნებს კომპანიის ლიკვიდურობაზე.

ლიკვიდობის კოეფიციენტი = მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები. ეს ინდიკატორი მიუთითებს თუ რამდენად მზად არის კომპანია არსებული მიმდინარე რესურსებით დაფაროს არსებული მიმდინარე ვალდებულებები.

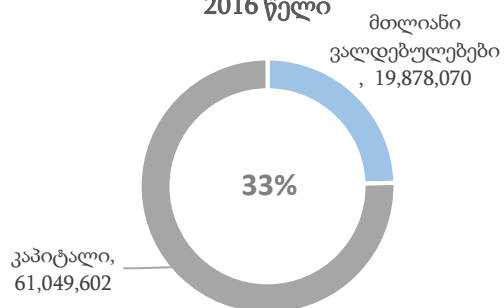
სწრაფი ლიკვიდობის კოეფიციენტი = (მიმდინარე აქტივები - მარაგები)/ მიმდინარე ვალდებულებები. ეს კოეფიციენტიც არის ლიკვიდურობის მაჩვენებელი, რომელიც არ ითვალისწინებს მარაგებს, რადგან მარაგები მიმდინარე აქტივებში ყველაზე არალიკვიდური აქტივია.

ამ კოეფიციენტებიდან ვხედავთ, რომ სამუშაო კაპიტალს წლიდან წლამდე მზარდი დინამიკა აქვს, რომელიც პირდაპირ აისახება მიმდინარე და სწრაფ კოეფიციენტებზე და ასახავს კომპანიის ლიკვიდურობას მიმდინარე ვალდებულებების დაფარვასთან მიმართებაში. „ჯი-ემ-პი“-ის შემთხვევაში მიმდინარე აქტივები 4.93-ჯერ ფარავს მოკლევადიან ვალდებულებებს 2017 წლის მდგომარეობით.

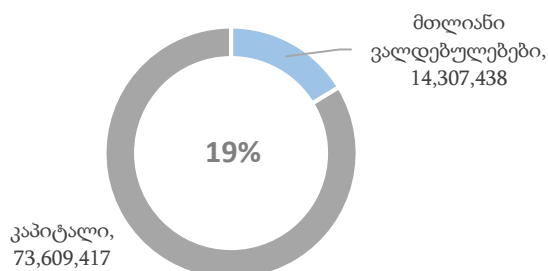
ვალდებულების კაპიტალთან შეფარდება -
2015 წელი

ვალდებულების კაპიტალთან შეფარდება
2016 წელი

ვალდებულების კაპიტალთან შეფარდება
2017 წელი

მთლიანი ვალდებულების მთლიან კაპიტალთან შეფარდება არის კომპანიის ფინანსური რისკიანობის ძირითადი ინდიკატორი, რომელიც აჩვენებს რამდენად რისკიანი სტრუქტურა აქვს კომპანიის აქტივების დაფინანსების წყაროს. 2015 წელს მთლიანი ვალდებულების შეფარდება კაპიტალთან შეადგენს 38%-ს, 2016-ში 33%-ს 2017 წელს აღნიშნულმა მაჩვენებელმა 19%-მდე დაიწია. მთლიანი ვალდებულებების ნახევარს მოკლევადიანი სავაჭრო ვალდებულებები შეადგენს. სამუშაო კაპიტალის ოდენობისა და მიმდინარე/სწრაფი კოეფიციენტების გათვალისწინებით კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა სტაბილურია, ის არ დგას დაფინანსების რისკის წინაშე და ახდენს საოპერაციო საქმიანობის საკუთარი კაპიტალით დაფინანსებას.

სოციალური პასუხისმგებლობა

„ჯი-ემ-პი“ აღჭურვილია უახლესი ევროპული და ამერიკული წარმოების მანქანა-დანადგარებით. პროდუქტი იწარმოება სრული ტექნოლოგიური ციკლის ყველა ეტაპის დაცვით საერთაშორისო რეგულაციების შესაბამისად. სათანადო წარმოების პრაქტიკა უდევს საფუძვლად როგორც ფიზიკურ ინფრასტრუქტურას, ასევე პროცესებს. კომპანიას აქვს მაღალი კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა. „ჯი-ემ-პი“ არ აბინძურებს გარემოს, აქვს ფილტრაცია და ნარჩენების კონტროლი.

კომპანია მოქმედებს შრომის კოდექსის შესაბამისად, დაცულია დასაქმებულთა უფლებები და უსაფრთხოების ნორმები. თანამშრომლები გადიან სავალდებულო სამედიცინო შემოწმებებს.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კანონთან შესაბამისობა

„ჯი-ემ-პი“ ოპერირებს ჯანდაცვის სფეროში და ეხება რეგულაციები.

საქართველოს ბაზარი არის განვითარებადი, კანონმდებლობაც პერიოდულად იხვეწება და მომავალშიც შესაძლებელია კომპანიის საქმიანობას შეეხოთ გარკვეული ცვლილებები.

ეფექტი

კანონთან და რეგულაციებთან შეუსაბამობამ შეიძლება გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი, ჯარიმები, შეზღუდვები, რეპუტაციის დაცემა.

რისკის შემცირება

კომპანიას აქვს შემუშავებული პოლიტიკა და პროცედურები შესაბამისობის ვალდებულებების მისაღწევად - ხარისხის მენეჯმენტი, ნარჩენების მენეჯმენტი და ა.შ..

ორგანიზაციის იურიდიული სამსახური ჩართულია ყოველი მნიშვნელოვანი კონტრაქტის განხილვის პროცესში. ფინანსური დეპარტამენტი კონსულტანტებთან ერთად უწევს მონიტორინგს საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებებს და მასთან შესაბამისობას აკონტროლებს.

კადრების გადინება

კომპანიისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია მაღალკვალიფიციური კადრების ყოლა და მათი შენარჩუნება. წარმატება დიდწილად დამოკიდებულია ჩვენს უნარზე ავიყვანოთ, დავატრენინგოთ და შევინარჩუნოთ შესაბამისი რაოდენობით კვალიფიციური კადრები, რათა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ვაწარმოოთ და მივაწოდოთ მომხმარებელს პროდუქცია.

ეფექტი

თუ ვერ ვახერხებთ ეფექტურად კვალიფიციური კადრების ჩვენთან დასაქმებას, ვერ შევძლებთ არსებული სტანდარტის შენარჩუნებას, რაც თავის მხრივ უარყოფითად იმოქმედებს საოპერაციო საქმიანობასა და ფინანსურ შედეგებზე.

რისკის შემცირება

„ჯი-ემ-პი“ გეგმავს საკონსულტაციო კომპანიის დაქირავებას ორგანიზაციის შიგნით არსებული სიტუაციის დიაგნოსტიკისთვის. პარალელურად, ჩავდებთ ინვესტიციას თანამშრომლების განათლებაში და დავაფინანსებთ კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებს. ასევე აქტიურ მონაწილეობას ვიღებთ საერთაშორისო კონფერენციებში, ადგილზე ჩამოდიან უცხოელი კონსულტანტები და ატარებენ ტრენინგებს.

კომპანიას გაფორმებული აქვს მემორანდუმი სამედიცინო უნივერსიტეტთან, რომლის ფარგლებშიც ფარმაციის მაგისტრატურის ერთ კურსს სტუდენტები გადიან „ჯი-ემ-პი“-ში, როგორც თეორიულ კურსს, ასევე ესწრებიან პრაქტიკულ ნაწილს მიმართულებების შესაბამისად. ბოლო პერიოდში აყვანილი თანამშრომლების ნაწილი სწორედ ამ სტუდენტებისგან შეირჩა.

კომპანია ასევე თანამშრომლობს სან-დიეგოს უნივერსიტეტთან საქართველოში, უწევს სპონსორობას ამ უნივერსიტეტის ქიმიის ფაკულტეტის 4 სტუდენტს და აპირებს მათ დასაქმებას სწავლის დასრულების შემდეგ.

მნიშვნელოვან პოზიციებზე საკადრო რისკების შესამცირებლად, იგეგმება კადრების დამატება. ამისთვის ვაპირებთ უცხოეთიდან რამდენიმე გამოცდილი კადრის ჩამოყვანას.

სავალუტო და მაკროეკონომიკური

„ჯი-ემ-პი“ დგას სავალუტო რისკის წინაშე, სამედიცინო აღჭურვილობისა და ნედლეულის შესყიდვების დიდი პროპორცია დენომინირებულია დოლარსა და ევროში. კომპანია ასევე დგას მაკროეკონომიკური რისკის წინაშე. სხვადასხვა შემთხვევამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ქვეყანაზე, ეკონომიკაზე, შემცირდეს მშპ ან მნიშვნელოვნად გაიზარდოს ინფლაციის დონე.

ეფექტი

კურსის ცვლილებისას დისტრიბუტორები კარგავენ თანხებს, შესაბამისად კომპანია დგას მოთხოვნების გაუფასურების რისკის წინაშე, ხშირ შემთხვევებში გადახდის ვადები იწევს.

რისკის შემცირება

რისკის შესამცირებლად, „ჯი-ემ-პი“ ცდილობს გაყიდვა განახორციელოს წინასწარი ჩარიცხვით. წასახალისებლად სთავაზობს პარტნიორ კომპანიებს ფასდათმობებს.

ფინანსური ინსტრუმენტების სავალუტო ანალიზი მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნაში (შენიშვნა 22)

ფალსიფიცირება

კომპანიის წარმატების პარალელურად, იგი დადგა მისი პროდუქციის ფალსიფიცირების რისკის წინაშე. ტექნოლოგიების დახვეწის კვალდაკვალ რთულდება ფალსიფიკატორებთან ბრძოლა.

ეფექტი

ფალსიფიცირებული პროდუქცია უფრო იაფია, შესაძლოა შეიცავდეს საშიშ ნივთიერებებს და უარყოფითად იმოქმედოს პაციენტის ჯანმრთელობაზე, შესაბამისად კომპანიის იმიჯის შემლახველია, რაც თავისმხრივ ფინანსურ შედეგზეც აისახება.

რისკის შემცირება

„ჯი-ემ-პი“ - ს წარმოებულ თითოეულ კოლოფზე სერიის გარდა ინდივიდუალური დაცვის საშუალებაა დატანილი, კომპანია იყენებს ორგანზომილებიან შტრიხკოდს.

საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების დაუფარავობის შემთხვევაში.

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება არასაკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, სესხების გასასტუმრებლად და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დასაფარად დადგენილ ვადებში.

რისკის შემცირება

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს გარკვეული პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც ითვალისწინებს ცალკეული კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობის საფუძვლიან ანალიზს, მომხმარებლებზე საკრედიტო ლიმიტების დაწესებას, კონტრაგენტის დიდძალი დავალიანების თავიდან აცილებას, ყველა დაუფარავი საკრედიტო თანხის დაფარვის კონტროლს და პრობლემური ფინანსური აქტივების ინტენსიურ მართვას.

საკრედიტო რისკის მონიტორინგის მიზნით კომპანია ახორციელებს მომხმარებლების ვადაგადაცილებების მუდმივ ანალიზს. კომპანიას საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე არ ჰყავს დიდი ოდენობით დებიტორები, აქედან გამომდინარე, მათი დავალიანების ხანდაზმულობის მონიტორინგი ხდება ინდივიდუალურად. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ინდივიდუალურად აფასებს დებიტორებს გაუფასურების ნიშნების აღმოსაჩენად და ასეთის არსებობის შემთხვევაში ახორციელებს მათ დარუზერვებას.

მოთხოვნების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნაში (შენიშვნა 22)

დაფინანსების რისკის მართვისთვის მენეჯმენტი ახორციელებს სისტემატიურ ზედამხედველობას მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რომელიც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს.

ფინანსური ინსტრუმენტების ლიკვიდურობის ანალიზი მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში (შენიშვნა 22)

ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კომპანიის მიერ არ მომხდარა საკუთარი აქციების შეძენა და გასხვისება.

დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ

კომპანიის მენეჯმენტის შეფასებით ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილი თანხები არ საჭიროებს დამატებით განმარტებებს. აღნიშნული ინფორმაცია განმარტებულია ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში.

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2018 წლის 28 სექტემბერს შემდეგი პირის მიერ:

დირექტორი

 _____ გ.ანთაძე

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება "ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგება და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

შპს „ჯი-ემ-პის“ დამფუძნებელს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით მოდიფიცირებული მოსაზრება 2017 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 20 ივლისს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე მოიცავს თუ არა იგი "ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს "ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

28 სექტემბერი 2018

GM Pharmaceuticals Ltd.
65, Phonichala
0165 Tbilisi, Georgia
Tel.: +995 32 240 48 01
+995 32 240 48 02
Fax: +995 32 240 48 03
E-mail: gmp@gmpgeo.com
www.gmp.ge

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ანგარიშგება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	10
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები	20
4. ამონაგები	21
5. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	21
6. გაყიდვის დანახარჯები	21
7. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	22
8. სხვა შემოსავალი/(ხარჯი), ნეტო	22
9. ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი), ნეტო	23
10. კურსთაშორის სხვაობიდან მიღებული მოგება/(ზარალი), ნეტო	23
11. დაბეგვრა	24
12. ძირითადი საშუალებები	25
13. არამატერიალური აქტივები	27
14. ინვესტიციები	27
15. მარაგები	28
16. საგადასახადო აქტივები	28
17. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	28
18. ფული და ფულის ეკვივალენტები	29
19. მიღებული სესხები	29
20. გადავადებული შემოსავალი	31
21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	31
22. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა	32
23. დაკავშირებული მხარეები	37
24. პირობითი ვალდებულებები	38
25. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	38

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ჯი-ემ-პის“ მენეჯმენტს და დამფუძნებელს,

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ჯი-ემ-პის“ თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, პირობითი მოსაზრების საფუძვლის აზრად აღწერილი საკითხების ფინანსურ ანგარიშგებაზე შესაძლო გავლენის გარდა, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ასახავს შპს „ჯი-ემ-პის“ ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

2016 წლის 12 აპრილს კომპანიამ აიღო უპროცენტო სესხი უზბეკური კომპანია ციტადელ მედიკალ ტრეინინგ ლიმიტედისგან 1,558,000,000 უზბეკური სუმის ოდენობით (1,228,863 ლარი). აღნიშნული სესხით კომპანიამ შეიძინა უზბეკური კომპანია სს „ფერგანა დორი-დარმონის“ 15%-ანი წილი, რომლის ღირებულებაც შეადგენს 1,213,843 ლარს (შენიშვნა 14). ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და აუცილებელი მტკიცებულების მოპოვება მიღებული სესხის და ინვესტიციის მიზნობრიობასთან დაკავშირებით 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შედეგად ვერ შევძელით განგვესაზღვრა, საჭირო იყო თუ არა კორექტირებები აღნიშნულ თანხებთან მიმართებაში, ასევე ფინანსური მდგომარეობის, სრული შემოსავლის, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებების შემადგენელ ელემენტებთან დაკავშირებით.

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ანგარიშგების მოსამზადებლად მენეჯმენტი ვალდებულია შეაფასოს კომპანიის საქმიანობის უწყვეტობა და წარადგინოს საქმიანობის უწყვეტობასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვებაზე თუ არ აპირებს კომპანიის ოპერაციების შეჩერებას ან ლიკვიდაციას.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური რეპორტირების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობებები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს კომპანია შეწყვიტოს ფუნციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- მოვიპოვებთ საკმარის აუდიტორულ მტკიცებულებას კომპანიის ფინანსურ ინფორმაციასა და საქმიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილი პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

ივანე ჟუჟუნაშვილი

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

20 ივლისი 2018

შპს ჯი-ემ-პი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს
(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ამონაგები	4	94,258,685	72,111,106
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	5	(24,559,579)	(20,028,362)
საერთო მოგება		69,699,106	52,082,744
გაყიდვის დანახარჯები	6	(40,073,813)	(33,726,246)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(8,735,062)	(6,737,570)
სხვა შემოსავალი/(ხარჯი), ნეტო	8	(6,504,866)	(3,247,529)
საოპერაციო მოგება		14,385,365	8,371,399
ფინანსური შემოსავალი (ხარჯი), ნეტო	9	(221,564)	(2,095,196)
კურსთაშორის სხვაობიდან მიღებული მოგება, (ზარალი), ნეტო	10	(1,603,986)	2,124,629
მოგება დაბეგვრამდე		12,559,815	8,400,832
მოგების გადასახადის სარგებელი	11	-	2,038,314
წლის მთლიანი სრული მოგება		12,559,815	10,439,146

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდისთვის მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2018 წლის 20 ივლისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

გ. ანთაძე

ფინანსური მენეჯერი

მ. კერესელიძე

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	12	31,423,393	29,174,976	24,976,651
არამატერიალური აქტივები	13	6,071,278	4,856,404	4,072,987
ინვესტიციები	14	1,213,843	1,213,843	-
სულ გრძელვადიანი აქტივები		38,708,514	35,245,223	29,049,638
მიმდინარე აქტივები				
მარაგები	15	22,717,242	20,957,086	22,889,412
საგადასახადო აქტივი	16	1,276,781	1,482,277	1,255,893
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	17	24,683,259	22,553,796	15,638,622
ფული და ფულის ეკვივალენტები	18	531,059	689,290	912,220
სულ მიმდინარე აქტივები		49,208,341	45,682,449	40,696,147
სულ აქტივები		87,916,855	80,927,672	69,745,785
მესაკუთრეთა კაპიტალი და ვალდებულებები				
მესაკუთრეთა კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი		2,000	2,000	2,000
გაუნაწილებელი მოგება		73,607,417	61,047,602	50,608,456
სულ კაპიტალი		73,609,417	61,049,602	50,610,456
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	19	3,550,838	8,227,835	7,133,972
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება		-	-	2,038,314
გადავადებული შემოსავალი	20	777,158	836,940	501,702
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		4,327,996	9,064,775	9,673,988
მიმდინარე ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	19	2,052,817	3,043,027	1,251,586
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21	7,866,843	7,710,486	8,084,330
გადავადებული შემოსავალი	20	59,782	59,782	125,425
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		9,979,442	10,813,295	9,461,341
სულ მესაკუთრეთა კაპიტალი და ვალდებულებები		87,916,855	80,927,672	69,745,785

10 - 38 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს ჯი-ემ-პი

საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 1 იანვარი 2016	2,000	50,608,456	50,610,456
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	10,439,146	10,439,146
ნაშთი 31 დეკემბერი 2016	2,000	61,047,602	61,049,602
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	12,559,815	12,559,815
ნაშთი 31 დეკემბერი 2017	2,000	73,607,417	73,609,417

10 - 38 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს ჯი-ემ-პი

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		13,285,514	8,400,832
კორექტირებები:			
მოთხოვნების გაუფასურების ხარჯი	8	2,321,440	-
მარაგების გაუფასურების ხარჯი	8	2,064,043	2,347,692
ცვეთა და ამორტიზაცია (შენიშვნა 5,6,7,8)		3,051,663	2,002,436
კურსთაშორის სხვაობისგან მიღებული მოგება/(ზარალი), ნეტო	9;10	1,187,470	(850,748)
საპროცენტო ხარჯები	9	638,080	821,315
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა	12;13	84,487	509,181
კომპენსაციის გარეშე მიღებული ძირითადი საშუალებები	8	(111,974)	-
მიღებული კრედიტნოტები	8	(401,370)	(595,907)
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია	20	(59,782)	(224,181)
კომპენსაციის გარეშე მიღებული მარაგები	8	-	(188,874)
ფულადი ნაკადები საბრუნავ კაპიტალში ცვლილებამდე		21,333,872	12,221,746
მარაგების ზრდა/შემცირება)		(3,988,844)	154,647
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზრდა		(4,995,692)	(4,271,062)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		547,002	(251,504)
საგადასახადო აქტივების ზრდა/(შემცირება)		663,496	726,116
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		13,559,834	8,579,943
გადახდილი პროცენტი	19	(663,250)	(805,167)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(458,000)	(952,500)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		12,438,584	6,822,276
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(4,534,831)	(6,242,086)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(1,896,495)	(1,505,285)
ინვესტიციის შეძენა		-	(1,213,843)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(6,431,326)	(8,961,214)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
სესხების დაფარვა	19	(26,266,497)	(24,907,242)
სესხების მიღება	19	20,513,225	26,437,595
მიღებული გრანტი	19	527,751	558,698
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		(5,225,521)	2,089,051
ფულადი სახსრების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		781,737	(49,887)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	18	689,290	912,220
სავალუტო კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	10	(939,968)	(173,043)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	18	531,059	689,290

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს ჯი-ემ-პი (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა 1999 წელს. კომპანია არის ერთადერთი ფარმაცევტული საწარმო მთელს რეგიონში, რომელშიც თანამედროვე ფარმაცევტული ტექნოლოგიებისა და სტანდარტების დაცვით მიმდინარეობს სრული საწარმოო ციკლი. საწარმო უშვებს მყარი ფორმის მედიკამენტებს: ტაბლეტებს, გარსით დაფარულ ტაბლეტებს, ფხვნილებსა და ჟელატინის კაფსულებს. კომპანია ფლობს უკრაინის GMP მარეგულირებელი ორგანოს ინსპექტირების შედეგად გაცემულ GMP შესაბამისობის სერტიფიკატს, რომელიც ადასტურებს კომპანიის შესაბამისობას ფარმაცევტული ინსპექციების კონვენცია/კოოპერაციის სქემის, ევროკავშირის დირექტივების და მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მოთხოვნებთან ჰარმონიზებულ უკრაინის მარეგულირებელი დოკუმენტების მიმდინარე ვერსიებთან. კომპანია ახორციელებს ასამდე დასახელების მედიკამენტის ექსპორტს შემდეგ ქვეყნებში: სომხეთი, ყირგიზეთი, ტაჯიკეთი, უზბეკეთი და მოლდოვა.

ჯი-ემ-პის იურიდიული მისამართია საქართველო, ქ. თბილისის, ისანი-სამგორის რაიონში, სოფ. ფონიჭალა, №65.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელია ფიზიკური პირი ლინა თოფურიძე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ:

2.1 მომზადების და შეფასების საფუძვლები

მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

მოცემული ანგარიშგება არის კომპანიის მიერ ფასს-ების მიხედვით მომზადებული პირველი ფინანსური ანგარიშგება და გამოყენებული იქნა ფასს-1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“. ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ებზე გადასვლის თარიღია 2016 წლის 1 იანვარი. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის დაშვებით - ანუ დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. კომპანიის მენეჯმენტსა და მფლობელებს სურვილი აქვთ, განავითარონ კომპანიის საქმიანობა საქართველოში. მენეჯმენტს სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება შესაბამისია კომპანიისთვის.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა ძირითადი საშუალებების მუხლის ნაწილისა. ფასს-ებზე გადასვლის მიზნით კომპანიამ განახორციელა ძირითადი საშუალებების ნაწილის - მიწისა და შენობების ჯგუფის შეფასება რეალური ღირებულებით ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. რეალური ღირებულება კომპანიამ გამოიყენა როგორც დასაშვები ღირებულება და ფასს-ებზე გადასვლის თარიღისათვის მოახდინა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მისი წარდგენა დასაშვები ღირებულებით:

	სააღრიცხვო პოლიტიკით		ფასს-ებზე
	ფასს-ებზე გადასვლამდე 01.01.2016	კორექტირება გადასვლის შემდეგ 01.01.2016	
ძირითადი საშუალებები (მიწა და შენობა)	10,616,972	293,028	10,910,000

კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ის მიხედვით მომზადება კომპანიის ხელმძღვანელობისაგან ითხოვს გარკვეული შეფასებების გაკეთებას, რაც გავლენას იქონიებს აქტივებისა და ვალდებულებების საანგარიშო ღირებულებაზე ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის, ასევე იმოქმედებს შემოსავლისა და ხარჯების ოდენობაზე საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში. ფაქტიური შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს მიმდინარე შეფასებისაგან. შეფასებები პერიოდულად გადაიხედება. კორექტირებები, რამაც სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებები გამოიწვია, მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ შედეგებს, როცა ეს ცვლილებები გატარდა. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების შესახებ განმარტებები მოცემულია მე-3 შენიშვნაში.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

2.2 ახალი ფასს-ების მიღება, ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2017 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები, და შესწორებები:

არც ერთ ახალ სტანდარტს, ინტერპრეტაციას ან შესწორებას, რომელიც ეფექტურია 2017 წლის 1 იანვრიდან არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა.

ბასს 7-ის „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ შესწორება

შესწორების თანახმად, კომპანიას მოეთხოვება ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილ ვალდებულებებთან დაკავშირებით ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში წარადგინოს წლის განმავლობაში განხორციელებული ცვლილებები, რომელიც მოიცავს როგორც მონეტარულ, ასევე არამონეტარულ ცვლილებებს. კომპანიამ მიმდინარე პერიოდისთვის მოამზადა ზემოაღნიშნული ინფორმაცია (შენიშვნა 19).

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული 2017 წლის 1 იანვრისთვის:

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ პერიოდში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. სტანდარტები, რომლებიც სავარაუდოდ გავლენას მოახდენს კომპანიაზე ან რომელთა გავლენაც ამჟამად ფასდება, შემდეგია:

ფასს 15 - შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

2014 წლის 28 მაისს გამოიცა ფასს 15, რომელიც მეწარმე პირებს კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების აღრიცხვის ერთიან, სრულ მოდელს სთავაზობს. ძალაში შესვლის შემდეგ (2017 წლის 1 იანვარი) ფასს 15 ჩაანაცვლებს შემოსავლის აღიარების არსებულ პრინციპს, მათ შორის ბასს 18 – შემოსავლები, ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 15-ის ამოსავალი პრინციპი იმაში მდგომარეობს, რომ პირმა შემოსავალი ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტებისათვის ნაკისრი საქონლისა თუ მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გთავაზობს ერთ, პრინციპზე დაფუძნებულ, ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც კლიენტებთან გაფორმებული ყველა კონტრაქტზე ვრცელდება:

- კლიენტთან კონტრაქტის იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, საწარმო შემოსავალს აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე “კონტროლი” კლიენტს გადაეცემა. უფრო დირექტიული ხასიათის ინსტრუქცია დაემატა ისეთ თემებს, როგორიცაა, მაგალითად, შემოსავლის აღიარების მომენტი, ცვლადი ანაზღაურების აღრიცხვა, კონტრაქტის შესრულებისა და მიღების ხარჯები და სხვა მსგავსი ასპექტები. ასევე, შემოდის შემოსავლის განმარტების ახალი მოთხოვნები. სტანდარტი სავალდებულო ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს. დასაშვებია მისი ვადამდე დაწერგვა.

ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 ახალ მოთხოვნებს აწესებს ფინანსური აქტივების აღიარების, კლასიფიკაციისა და გაზომვის თვალსაზრისით. 2014 წლის ივლისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოაქვეყნა ფასს 9-ის საბოლოო ვერსია. ის ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს, რომელიც უკავშირდება ფინანსური ინსტრუქციების კლასიფიკაციას და გაზომვას.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფასს 9 ინარჩუნებს, მაგრამ ამარტივებს შერეულ გაზომვის მოდელს და აწესებს სამ ძირითად გაზომვის კატეგორიას ფინანსური აქტივებისთვის: ამორტიზებადი ღირებულება, რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში და რეალური ღირებულება მოგებასა და ზარალში.

ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება დამოკიდებულია ორგანიზაციის ბიზნეს-მოდელსა და ფინანსური აქტივების საკონტრაქტო ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლებზე. ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში იზომება რეალური ღირებულებით მოგებასა და ზარალში. გარდა ამისა, ფასს 9-ის მიხედვით, პირს შეუძლია შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების რეტროსპექტიული ცვლილებები სხვა სრულ შემოსავალში.

ფასს 9-ში შემოტანილია ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაზომვის “მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის” მოდელი, რაც ბასს 39-ის საკრედიტო დანაკარგის მოდელის საპირისპიროა. ფინანსური ვალდებულებები ბასს 39-ის მიხედვით კლასიფიცირდება და იზომება, გარდა საკრედიტო რისკის ცვლილების აღიარებისა სხვა სრულ შემოსავალში, რომელიც უკავშირდება იმ ვალდებულებებს, რომლებიც აისახება რეალური ღირებულებით მოგებასა და ზარალში.

ფასს 9-ში შემოტანილია ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი მოდელი, რომელიც უკეთესად შეესაბამება ფინანსური და არაფინანსური რისკის ზემოქმედების ჰეჯირებისას ორგანიზაციის რისკის მართვის ზომების ხასიათს. ფასს 9 ორგანიზაციის სთავაზობს უფრო მოქნილ მიდგომას ჰეჯირების აღრიცხვის ტრანზაქციების ტიპებთან მიმართებაში. კერძოდ, გაფართოებულია იმ ინსტრუმენტების სახეობათა რიგი, რომლებიც კლასიფიცირდება ჰეჯირების ინტრუმენტებად. გარდა ამისა, ეფექტურობის ტესტი გაუქმდა და ჩანაცვლდა “ეკონომიკური ურთიერთობის” პრინციპით. ასევე, აღარ არის საჭირო ჰეჯირების ეფექტურობის რეტროსპექტიული შეფასება. გაზრდილია მოთხოვნები ორგანიზაციის რისკის მართვის ღონისძიებებთან დაკავშირებულ ახსნა-განმარტებით შენიშვნებზე. სტანდარტის სავალდებულო გამოყენება ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან. დასაშვებია მისი ვადამდე დანერგვა.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16 იჯარა ჩანაცვლებს არსებული იჯარის აღრიცხვის შემდეგ მეთოდურ მითითებებს: ბასს 17 ლიზინგი, IFRIC 4 განვსაზღვროთ. შეიცავს თუ არა ხელშეკრულება იჯარას, SIC-15 საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება და SIC-27 გარიგების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას. იგი აუქმებს მოიჯარეთათვის არსებულ დღევანდელ ორმაგ სააღრიცხვო პრინციპს, რომელიც განასხვავებს ბალანსზე აღრიცხულ ფინანსურ ლიზინგს და ბალანსზე აღრიცხავ საოპერაციო ლიზინგს. სანაცვლოდ, რჩება ერთი ბალანსზე აღრიცხვის მოდელი, რომელიც ჰგავს დღევანდელ ფინანსური ლიზინგის აღრიცხვის პრინციპს. იჯარით გამცემის აღრიცხვის პრინციპები არსებული პრაქტიკის შესაბამისი რჩება - ე.ი. იჯარით გამცემი განაგრძობს ლიზინგის კლასიფიკაციას ფინანსურ და საოპერაციო იჯარებად. ფასს 16 მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. მისი ვადაზე ადრე მიღება დაშვებულია, თუ ამავდროულად მიღებული იქნება ფასს 15 შემოსავალი მომხმარებელთან არსებული კონტრაქტებიდან. კომპანია არ გეგმავს ამ სტანდარტის ადრე დანერგვას.

ამჟამად, კომპანია აფასებს ზემოაღნიშნული სტანდარტების გამოყენების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

2.3 ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

შეფასების და წარსადგენის ვალუტა

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მუხლები წარმოდგენილია იმ ქვეყნის ვალუტაში, სადაც კომპანია ფუნქციონირებს (საოპერაციო ვალუტა). ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგების შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს მის ოპერაციებზე.

ოპერაციები შეფასების ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში განიხილება, როგორც ოპერაცია უცხოურ ვალუტაში და აღირიცხება ბასს 21-ს „სავალუტო კურსების ცვლილებათა გავლენა“ მოთხოვნის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშებზე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლის კურსის შესაბამისად. კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია მუხლში - „კურსთაშორის სხვაობიდან მიღებული მოგება, ნეტო“. უცხოური ვალუტით მიღებული არამონეტარული მუხლები შეფასებულია ოპერაციის დღის კურსით.

2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსი იყო შემდეგი:

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.5922	2.6468	2.3949
ლარი/1 ევრო	3.1044	2.7980	2.6169
ლარი/ 1000 უზბეკური სუმი	0.3192	0.8226	0.8615

2.4 ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს თავის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებს მაშინ, როდესაც ხდება ინსტრუმენტთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულების მხარე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები თავდაპირველად ფასდება რეალური ღირებულებით. გარიგების დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შეძენას ან გამოშვებას (მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა), პირველადი აღიარებისას, ემატება ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური ვალდებულებების რეალურ ღირებულებას. გარიგების დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შეძენას ან გამოშვებას, მაშინვე არის აღირებული მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივები

კომპანია ფინანსურ აქტივებს ყოფს შემდეგ კატეგორიებად შემენილი აქტივის ხასიათისა და მიზნობრიობიდან გამომდინარე:

- სესხები და მოთხოვნები
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები
- რეალური ღირებულებით აღრიცხული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით
- გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივები

ფინანსურ ანგარიშგებაში კომპანიის ფინანსური აქტივები წარმოდგენილია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებით და ფული და ფულის ეკვივალენტებით. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულსა და ფულს მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე.

აღნიშნული აქტივები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, რომლებსაც გააჩნიათ ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადასახდელები და აქტიურ ბაზარზე მათი ფასი კოტირებული არ არის. ასეთი ტიპის ფინანსური აქტივები, როგორც წესი, წარმოიშობა მომხმარებელთათვის საქონლის მიწოდებისა და მომსახურების გაწევის, ან სესხების გაცემის დროს, მაგრამ მოიცავს ასევე სხვა ტიპის საკონტრაქტო მონეტარულ აქტივებსაც. სესხებისა და მოთხოვნების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალურ ღირებულებას დამატებული გარიგების დანახარჯები, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური აქტივის შესყიდვის, ემისიის ან რეალიზაციის პირდაპირ დანახარჯებს, ხოლო შემდგომი აღიარება ხდება გაუფასურების რეზერვით შემცირებული ამორტიზებადი ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს ფინანსური აქტივები ფასდება შესაძლო გაუფასურების ნიშნების აღმოსაჩენად. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივის პირველადი აღიარების შემდეგ მოვლენამ/მოვლენებმა გავლენა მოახდინა ინვესტიციიდან მოსალოდნელ სამომავლო ფულად ნაკადებზე. გაუფასურების რეზერვის თანხა არის სხვაობა გაუფასურებულ მოთხოვნებთან დაკავშირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე და საბალანსო ღირებულებებს შორის.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოთხოვნებისა და გაცემული სესხების კატეგორიისთვის, რომლებიც წმინდა ღირებულებით არის წარმოდგენილი ფინანსურ ანგარიშგებაში, ასეთი რეზერვები აისახება ცალკე მუხლად, ხოლო შესაბამისი ზარალი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. იმ შემთხვევაში, თუ მოთხოვნებისა და გაცემული სესხების ამოღება შეუძლებელია, აქტივის მთლიანი ღირებულება მცირდება შესაბამისი რეზერვით.

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც: (ა) ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის; ან (ბ) იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას, ან შედის ისეთ გარიგებაში, როდესაც: (ი) აქტივის გასვლასთან ერთად ხდება ყველა არსებითი რისკისა და სარგებლის კომპანიიდან გასვლა; ან (იი) კომპანია არ გადასცემს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებით რისკსა და სარგებელს, მაგრამ ასევე არ ინარჩუნებს კონტროლს ამ აქტივზე. კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს უფლება, გაყიდოს აქტივი მესამე მხარეზე, გაყიდვასთან დაკავშირებული დამატებითი შეზღუდვების გათვალისწინების გარეშე.

კომპანია 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არ ფლობდა დაფარვის ვადამდე ფლობილ ინვესტიციებს, რეალური ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებს მოგებაში ან ზარალში ასახვით და გასაყიდად გამიზნულ ფინანსურ აქტივებს.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს ორ სახეობად, გამომდინარე მათი ხასიათიდან. კომპანიის პოლიტიკა თითოეული სახეობის ფინანსურ ვალდებულებაზე შემდეგია:

(ა) რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, არის ფინანსური ვალდებულება, რომელიც აკმაყოფილებს შემდეგი პირობებიდან ერთ-ერთს:

(i) იგი კლასიფიცირებულია, როგორც სავაჭროდ გამიზნული;

(ii) თავდაპირველი აღიარებისას კომპანიის მიერ, იგი კლასიფიცირებულია რეალური ღირებულებით აღრიცხვისთვის, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

მიმდინარე პერიოდში კომპანიას არ გააჩნია რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

(ბ) სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს და მიღებულ სესხებს, რომლებიც თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ხოლო შემდგომ - ამორტიზებადი ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის მიხედვით.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ერთმანეთში გადაიხურება და ფინანსურ ანგარიშგებებში წარდგება ნეტო თანხით, მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს შესაბამისი იურიდიული უფლება და სურვილი აღნიშნული თანხების ურთიერთგადახურვისთვის.

2.5 ამონაგები

საქონლის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება, როდესაც კომპანია მყიდველს გადასცემს საქონლის ფლობასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკებსა და სარგებელს, და როდესაც მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან კომპანია მიიღებს წინასწარ შეთანხმებულ სარგებელს, რომლის საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია, ნებისმიერი საცალო და საბითუმო ფასდაკლების გათვალისწინებით. ეს კრიტერიუმები ჩაითვლება დაკმაყოფილებულად, როდესაც პროდუქცია გადაეცემა მყიდველს, ხოლო როდესაც მყიდველს გააჩნია საქონლის უკან დაბრუნების უფლება, კომპანია გადაავადებს შემოსავლის აღიარებას იმ დრომდე, სანამ საქონლის უკან დაბრუნების ვადა არ ამოიწურება. კომპანიის ამონაგებს წარმოადგენს მედიკამენტების საბითუმო რეალიზაცია როგორც ადგილობრივ, ასევე საერთაშორისო ბაზრებზე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

2.6 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აისახება ყველა ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიხედვით დისკონტირდება მომავალში მისაღები ან გადასახადელი სავარაუდო ფულადი სახსრები (ყველა მიღებული, ან გადახდილი საკომისიოს, გარიგებების ხარჯებისა და სხვა ფასნამატებისა და დისკონტირების ჩათვლით) ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი მომსახურების ვადის განმავლობაში, ან ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულების მოკლე პერიოდის განმავლობაში. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

2.7 სხვა შემოსავალი

მედიკამენტების რეალიზაციის და საპროცენტო შემოსავლების გარდა, სხვა შემოსავლების აღიარება ხდება, როდესაც არსებობს რწმუნება, რომ კომპანია განხორციელებული ოპერაციიდან მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ შეფასება.

2.8 ხარჯები

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს. ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარ არის მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

თუ ეკონომიკური სარგებელი მოსალოდნელია რომ წარმოიქმნება რამდენიმე სააღრიცხვო პერიოდის განმავლობაში, მასთან დაკავშირებული ხარჯები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდება გონივრული განაწილების საფუძველზე.

2.9 საოპერაციო იჯარა

კომპანია, როგორც მოიჯარე - იჯარა კლასიფიცირდება საოპერაციო იჯარად, თუ იგი არ ითვალისწინებს ფაქტობრივად აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა რისკისა და ეკონომიკური სარგებლის გადაცემას მსესხებლისთვის. საოპერაციო იჯარა წრფივი მეთოდით აღიარდება მიმდინარე პერიოდის ხარჯად საიჯარო ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში და წარსდგება „გაყიდვის დანახარჯების“ მუხლში.

2.10 გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე საგადასახადო დავალიანებასა და გადავადებულ მოგების გადასახადს.

მიმდინარე მოგების გადასახადი

მიმდინარე საგადასახადო დავალიანება ეყრდნობა წლის დასაბეგრ მოგებას, რომელიც იანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გაცხადებული მოგებისგან, იმ შემოსავლის ან ხარჯების მუხლების გამო, რომლებიც დასაბეგრი ან გამოსაქვითია სხვა წლებში და აგრეთვე იმ მუხლების გამო, რომლებიც არ იბეგრება ან იქვითება. კომპანიის მიმდინარე საგადასახადო დავალიანება იანგარიშება საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, რომლებიც ძალაშია ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის.

2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში ძალაში შევიდა მოგების გადასახადის ახალი მოდელი. მოგების გადასახადის ახალი მოდელის თანახმად მოგების გადასახადით დაბეგვრის საგანს წარმოადგენს:

- დივიდენდების გაცემა
- სხვაობა ხელშეკრულების თანხასა და რეალურ ღირებულებას შორის
- ხარჯები, რომლებიც არ მიეკუთვნება ეკონომიკურ საქმიანობას
- უსასყიდლოდ გადაცემები და საჩუქრები
- ლიმიტს ზემოთ გაწეული წარმომადგენლობითი ხარჯები

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადავადებული გადასახადი

საქართველოს საგადასახადო სისტემაში ცვლილებების სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბერს, საქართველოში რეგისტრირებული კონპანიებისთვის აქტივებს და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს დროებითი სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების წარმოქმნა.

შესადარისი პერიოდისთვის რომელზეც მოგების გადასახადის ახალი რეგულაცია არ ვრცელდება გადავადებული გადასახადის აღიარება ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და დასაბეგრი მოგების გასაანგარიშებლად გამოყენებულ შესაბამის საგადასახადო ბაზებს შორის დროებითი სხვაობების საფუძველზე. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების აღიარება, როგორც წესი, ხდება ყველა დასაბეგრი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში. გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება, ყველა გამოსაქვითი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში იმ მოცულობით, რამდენადაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც გაიქვითება ეს გამოსაქვითი დროებითი სხვაობები.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება გადაისინჯება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და შემცირდება, თუ მოსალოდნელი აღარ არის საკმარისი დასაბეგრი მოგების მიღება, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელი გახდება აქტივის მთლიანად ან ნაწილობრივ აღდგენა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც სავარაუდოდ იმოქმედებს ვალდებულების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზაციის პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების (და საგადასახადო კანონების) საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის.

გადავადებული მოგების გადასახადის მიმდინარე ეფექტის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის უკავშირდება ისეთ მუხლებს, რომლებიც აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადავადებული გადასახადის აღიარებაც ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, შესაბამისად.

2.11 გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლისგანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

2.12 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალების ერთეულის საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, გარდა ძირითადი საშუალებების მუხლში შემავალი შენობების და მიწის ჯგუფისა. კომპანიამ მიწისა და შენობების ჯგუფი შეაფასა რეალური ღირებულებით ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და აღნიშნული ღირებულება გამოიყენა როგორც დასაშვები ღირებულება ფასს-ზე გადასვლის თარიღისთვის (2016 წლის 1 იანვარი).

თვითღირებულების კომპონენტები მოიცავს შეძენის ფასსა და უშუალოდ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად.

შემდგომი დანახარჯები ჩაირთვება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება, როგორც დამოუკიდებელი აქტივი, მხოლოდ მაშინ, როდესაც შესაძლებელია აღნიშნული ტიპის დანახარჯისაგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ყველა სხვა სახის დანახარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მიმდინარე რემონტებთან, აღიარდება როგორც ხარჯი მისი გაწევის პერიოდში.

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება ისტორიულ ღირებულებას, დაგროვილ ცვეთასა და გაუფასურების ზარალს შორის სხვაობის თანხით. ცვეთა ერიცხება აღნიშნულ აქტივთა ჯგუფს, მთლიანად მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. კომპანია იყენებს ცვეთის წრფივი დარიცხვის მეთოდს ძირითადი საშუალებების ყველა ჯგუფისათვის. კომპანიის საკუთრებაში არსებულ მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სასარგებლო მომსახურების პერიოდი და ცვეთის მეთოდი გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ღირებულების ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით, პერსპექტიულ საფუძველზე.

იმ შემთხვევაში, თუ ძირითადი საშუალებების თითოეულ კომპონენტს გააჩნია განსხვავებული ექსპლუატაციის პირობები, მაშინ ამდაგვარი აქტივთა ჯგუფი აღირიცხება ინდივიდუალურად.

ძირითადი საშუალებების ჯგუფების სასარგებლო მომსახურების ვადები წარმოადგენილია შემდეგნაირად:

ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წელი)
შენობა-ნაგებობები	16-50
აღჭურვილობა და დანადგარები	5-16
საოფისე აღჭურვილობა და ავეჯი	3-10
სატრანსპორტო საშუალება	8-10
სხვა	6
მიწა	არ ერიცხება ცვეთა
დაუმთავრებელი მშენებლობა	არ ერიცხება ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აღნიშნული თანხა უნდა აღირიცხოს სხვა აქტივის საბალანსო ღირებულებაში.

ძირითადი საშუალების ობიექტის აღიარება წყდება მისი გასხვისებისას ან როდესაც მისი შემდგომი გამოყენებიდან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგად განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით და აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

2.13 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივის თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და გაუფასურების ზარალის გათვალისწინებით. მომავალი პერიოდის დანახარჯები ემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას, ან აღიარდება ცალკე აქტივად, იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში და აქტივის დანახარჯების განსაზღვრა საიმედოდაა შესაძლებელი.

აქტივების ამორტიზაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რაც გულისხმობს აქტივის თვითღირებულების ან გაუფასურებული ღირებულების განაწილებას აქტივის მთელი მომსახურების ვადის მანძილზე.

არამატერიალური აქტივების ჯგუფების სასარგებლო მომსახურების ვადები წარმოადგენილია შემდეგნაირად:

ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წელი)
მედიკამენტების რეგისტრაცია და პატენტები	2-10
მედიკამენტების დოსიე	10
პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზიები	3-10
სხვა	5-10
დაუსრულებელი არამატერიალური აქტივები	არ ერიცხება ცვეთა

არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აღნიშნული თანხა უნდა აღირიცხოს სხვა აქტივის საბალანსო ღირებულებაში.

არამატერიალური აქტივების აღიარება წყდება მისი გასხვისებისას ან როდესაც მისი შემდგომი გამოყენებიდან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. მოგება ან ზარალი არამატერიალური აქტივების გასვლის შედეგად განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით და აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

2.14 მატერიალური და არამატერიალური აქტივების, გარდა გუდვილისა გაუფასურება

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საწარმო მიმოიხილავს მატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებას რათა განსაზღვროს, არსებობს თუ არა მინიშნება აქტივის გაუფასურების შესახებ. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, კომპანია ახორციელებს აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებას. თუ შეუძლებელია ცალკეული აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასება, კომპანია განსაზღვრავს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც განეკუთვნება მოცემული აქტივი.

აქტივის ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული წარმოადგენს აქტივების უმცირეს ჯგუფს, რომელიც მოიცავს მოცემულ აქტივს და წარმოქმნის ფულად სახსრებს უწყვეტი გამოყენების შედეგად, რომელთა მიღება, უმეტესწილად, დამოკიდებული არ არის სხვა აქტივებიდან ან აქტივთა ჯგუფიდან ფულადი სახსრების მიღებაზე.

აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება წარმოადგენს გასვლის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდეს თანხას. აქტივის გამოყენების ღირებულება არის აქტივიდან ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ღირებულება.

აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება უნდა შემცირდეს მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე იმ შემთხვევაში, თუ მოცემული აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია მის საბალანსო ღირებულებაზე. შემცირების თანხა წარმოადგენს გაუფასურების ზარალს და დაუყოვნებლივ აღიარდება ხარჯის სახით მოგება-ზარალის ან სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია განსაზღვრავს არსებობს თუ არა რაიმე ნიშანი, რომლის მიხედვით წინა წლებში აღიარებული აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) გაუფასურების ზარალი შესაძლოა აღარ არსებობდეს ან შემცირებული იყოს. მისი არსებობის შემთხვევაში, კომპანია აფასებს მოცემული აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების ზარალის კომპენსირების შემთხვევაში იზრდება აქტივის (ფულადის სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება, მაგრამ არაუმეტეს იმ საბალანსო ღირებულებისა, რომელიც მიღებული იქნებოდა წინა წლებში გაუფასურების ზარალის აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

2.15 მარაგები

კომპანიაში მარაგების შეფასება ხდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგების თვითღირებულება მოიცავს მათ შემენასა და გადამუშავებასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს, აგრეთვე იმ დანახარჯებს რომელიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისა და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისათვის.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების შემენის დანახარჯები მოიცავს მათი შემენის ღირებულებას, საიმპორტო საბაჟო გადასახადს და სხვა გადასახადებს (გარდა იმ გადასახადებისა, რომლებიც საგადასახადო ორგანომ კომპანიას უნდა დაუბრუნოს), სატრანსპორტო, დატვირთვა-გადმოტვირთვის დანახარჯებს და სხვა დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული მარაგების შემენასთან. სავაჭრო ფასდაკლება და სხვა სახის ფასდათმობები არ ჩაირთვება შემენის დანახარჯების გაანგარიშებებში.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების კონვერსიის დანახარჯები მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული პროდუქციის ერთეულის წარმოებასთან. ისინი მოიცავს აგრეთვე სისტემატურად გასანაწილებელ მუდმივ და ცვლად ზედნადებ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულია ნედლეულისა და მასალების მზა პროდუქციად გარდაქმნის პროცესში. მუდმივი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც წარმოების მოცულობის ცვლილებასთან მიმართებაში უცვლელი რჩება. ცვლადი საწარმოო ზედნადები ხარჯები კი იცვლება წარმოების მოცულობის ცვლილების პირდაპირპროპორციულად. მუდმივი საწარმოო ზედნადები ხარჯების განაწილება სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების კონვერსიის დანახარჯებზე ხდება საშუალო საწარმოო სიმძლავრის მიხედვით. საშუალო საწარმოო სიმძლავრე არის წარმოების ისეთი დონე, რომლის მიღწევაც საშუალოდ მოსალოდნელია რამდენიმე საწარმოო პერიოდის ან სეზონის განმავლობაში წარმოების ნორმალურ პირობებში.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლადი საწარმოო ზედნადები ხარჯების განაწილება პროდუქციის ერთეულზე ხდება საწარმოო სიმძლავრეების ფაქტობრივი გამოყენების მიხედვით. გაუნაწილებელი ზედნადები ხარჯები ჩაითვლება იმ პერიოდის ხარჯებად, რომელშიც იქნა გაწეული.

მარაგების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებითი გასაყიდი ფასი, პროდუქციის დასრულებისა და გაყიდვისათვის საჭირო შეფასებითი დანახარჯების გამოკლებით.

კომპანიის მარაგები ძირითადად მოიცავს მედიკამენტების საწარმოებლად შეძენილ ნედლეულს და წარმოებულ მზა პროდუქციას. კომპანიაში მარაგების ჩამოწერა ხორციელდება პარტიული მეთოდის საფუძველზე.

2.16 სახელმწიფო გრანტი

სახელმწიფო გრანტი არის სახელმწიფოს მიერ გაწეული დახმარება საწარმოსათვის რესურსების გადაცემის სახით, საწარმოს სამეურნეო საქმიანობასთან დაკავშირებული წარსულში შესრულებული ან მომავალში შესასრულებელი გარკვეული პირობების სანაცვლოდ. გრანტში არ იგულისხმება ისეთი ტიპის სახელმწიფო დახმარებები, რომელთა ღირებულების დასაბუთებული განსაზღვრა შეუძლებელია, აგრეთვე სახელმწიფოსთან დადებული ისეთი გარიგებები, რომლებიც არ განსხვავდება საწარმოს ჩვეულებრივი კომერციული გარიგებებისაგან.

სახელმწიფო გრანტის აღიარება ხდება მაშინ როდესაც საწარმოს ექნება იმის დამაჯერებელი რწმუნება, რომ დააკმაყოფილებს გრანტის პირობებს და გრანტს აუცილებლად მიიღებს. აქტივებთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია გრანტის გადავადებული შემოსავლის სახით აღიარებით. გადავადებული შემოსავლი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში სისტემატურ და რაციონალურ საფუძველზე, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

2.17 საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდების ცვლილება შესაძლებელია მხოლოდ დამფუძნებლების გადაწყვეტილების საფუძველზე. ავტორიზებული კაპიტალი აღიარდება როგორც საწესდებო კაპიტალი იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც კაპიტალი შევსებულია დამფუძნებლების მიერ. საწესდებო კაპიტალი აღიარდება დამფუძნებლების შენატანების რეალური ღირებულებით.

2.18 ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში მოსალოდნელია - აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. კომპანიაში ანარიცხი აღიარდება, როდესაც

- კომპანიას აქვს მიმდინარე მოვალეობა (იურიდიული ან კონსტრუქციული), რომელიც
- წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად;
- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების გასვლა; და
- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისათვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

ა) ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები

ძირითადი საშუალებების ცვეთა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა დამოკიდებულია მენეჯმენტის შეფასებებზე, თუ რა პერიოდის განმავლობაში მოელის იგი აქტივის გამოყენებიდან შემოსავლების მიღებას. სასარგებლო მომსახურების ვადები პერიოდულად უნდა გადაიხედოს. შეფასების ცვლილებამ შესაძლოა არსებითი ცვლილება გამოიწვიოს ცალკეულ პერიოდებში საბალანსო ღირებულებასა და სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ასახულ თანხებში.

ბ) რეალური ღირებულების გამოყენება ძირითადი საშუალებების დასაშვები ღირებულების განსაზღვრად

არასრული ისტორიული სააღრიცხვო ჩანაწერების გამო კომპანიამ ვერ შეძლო შენობის და მიწის ჯგუფის ისტორიული ღირებულების განსაზღვრა. ფასს 1-ის თანახმად, კომპანიას უფლება აქვს ფასს-ებზე გადავლის თარიღისთვის (2016 წლის 1 იანვარი) ძირითადი საშუალებების ღირებულება განსაზღვროს რეალური ღირებულებით და გამოიყენოს იგი როგორც აქტივების დასაშვები ღირებულება (ფასს 1.16). კომპანია იყენებს აღნიშნულ შეღავათს 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით მიწის და შენობის დასაშვები ღირებულების განსაზღვრად. ძირითადი საშუალებების შეფასება განხორციელდა კვალიფიციურ შემფასებელთა ჯგუფის მიერ.

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

4. ამონაგები

ამონაგები 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2017	2016
ადგილობრივი რეალიზაცია		
შპს პსპ-ფარმა	56,197,357	37,381,078
ექსპორტი		
უზბეკეთი	25,105,377	27,983,774
ყირგიზეთი	5,595,064	2,894,304
სომხეთი	3,698,487	2,011,763
მოლდავეთი	2,531,691	1,198,615
ტაჯიკეთი	891,203	641,572
ერაყი	239,506	-
სულ	94,258,685	72,111,106

5. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება

რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2017	2016
ადგილობრივი რეალიზაცია		
შპს პსპ-ფარმა	(15,544,145)	(12,279,652)
ექსპორტი		
უზბეკეთი	(5,526,809)	(5,647,965)
ყირგიზეთი	(1,267,777)	(798,799)
სომხეთი	(1,086,739)	(685,634)
მოლდავეთი	(757,009)	(430,389)
ტაჯიკეთი	(288,281)	(185,923)
ერაყი	(88,819)	-
სულ	(24,559,579)	(20,028,362)

რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულებაში ცვეთის და ამორტიზაციის თანხამ შეადგინა 1,247,129 და 381,139 ლარი 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრით დასრულებულ საანგარიშგებო წლისთვის.

6. გაყიდვის დანახარჯები

გაყიდვის დანახარჯები 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2017	2016
შრომის ანაზღაურება	(13,182,795)	(11,399,634)
მარკეტინგული კვლევა და განვითარება	(8,802,212)	(6,556,395)
პრეპარატების მონიტორინგი	(9,048,726)	(7,869,096)
რეკლამა	(2,938,072)	(3,152,277)
გაცემული კრედიტნოტები	(2,088,284)	(1,143,082)
ტრანსპორტირების და შენახვის ხარჯები	(2,145,917)	(1,347,463)
იჯარა	(686,759)	(529,963)
რეგისტრაციების და პატენტების ამორტიზაცია	(378,742)	(424,659)
სხვა	(802,306)	(1,303,677)
სულ	(40,073,813)	(33,726,246)

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

7. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2017	2016
შრომის ანაზღაურება	(2,282,581)	(1,959,227)
საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული მომსახურება	(1,641,827)	(1,214,176)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(1,044,653)	(625,633)
საგადასახადო ხარჯი	(1,595,832)	(433,496)
რემონტი და ტერიტორიის კეთილმოწყობა	(694,276)	(808,089)
კომუნალური გადასახადები	(390,735)	(650,695)
ოფისის ხარჯი	(308,032)	(367,406)
ბანკის საკომისიო	(146,743)	(155,912)
მივლინება	(102,964)	(120,840)
ლიცენზიები	(39,533)	(123,220)
სხვა	(487,886)	(278,876)
სულ	(8,735,062)	(6,737,570)

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის აუდიტორულ კომპანიაზე გაწეული წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის და სხვა პროფესიული მომსახურების ღირებულება შეადგენს 30,622 და 10,000 ლარს, შესაბამისად.

8. სხვა შემოსავალი/(ხარჯი), ნეტო

სხვა შემოსავალი/(ხარჯი), ნეტო 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2017	2016
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		
მიღებული კრედიტნოტები	401,370	595,907
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია (შენიშვნა 20)	59,782	224,181
კომპენსაციის გარეშე მიღებული მარაგები	-	188,874
კომპენსაციის გარეშე მიღებული ძირითადი საშუალებები	111,974	-
სხვა	67,447	110,648
სულ სხვა შემოსავალი	640,573	1,119,610
სხვა საოპერაციო ხარჯი		
მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ცვლილება (შენიშვნა 17)	(2,321,440)	-
გაუფასურებული მარაგების ჩამოწერა	(1,199,834)	(1,960,523)
მარაგების გაუფასურების რეზერვის ცვლილება (შენიშვნა 15)	(864,209)	(387,169)
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების ჩამოწერა	(84,487)	(482,626)
შრომის ანაზღაურება (ზენორმატიული)	-	(385,718)
ცვეთა და ამორტიზაცია (ზენორმატიული)	-	(301,523)
გაცემული კრედიტნოტები	(2,049,544)	(273,823)
საწარმოს ექსპლუატაციის ხარჯი (ზენორმატიული)	-	(216,339)
დონაცია	(464,576)	(120,000)
სხვა	(161,349)	(239,418)
სულ სხვა ხარჯი	(7,145,439)	(4,367,139)
სულ სხვა შემოსავალი/(ხარჯი), ნეტო	(6,504,866)	(3,247,529)

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

9. ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი), ნეტო

ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი), ნეტო 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2017	2016
ფინანსური შემოსავალი		
სესხებთან დაკავშირებული კურსთაშორის სხვაობის ეფექტი	416,516	-
სულ ფინანსური შემოსავალი	416,516	-
ფინანსური ხარჯი		
საპროცენტო ხარჯი	(638,080)	(821,315)
სესხებთან დაკავშირებული კურსთაშორის სხვაობის ეფექტი	-	(1,273,881)
სულ ფინანსური ხარჯი	(638,080)	(2,095,196)
სულ ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯი), ნეტო	(221,564)	(2,095,196)

10. კურსთაშორის სხვაობიდან მიღებული მოგება/(ზარალი), ნეტო

კურსთაშორის სხვაობიდან მიღებული მოგება/(ზარალი), ნეტო 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2017	2016
ფული და ფულის ეკვივალენტები	(939,967)	(173,043)
სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები	(664,019)	2,297,672
სულ	(1,603,986)	2,124,629

11. დაბეგვრა

2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში ძალაში შევიდა მოგების გადასახადის ახალი მოდელი. ამ საგადასახადო მოდელის მიზანია გაამარტივოს გადასახადის ადმინისტრირება და ხელი შეუწყოს ბიზნესის განვითარებასა და ეკონომიკურ ზრდას.

მოგების გადასახადის სარგებლის/(ხარჯის) რეკონსილაცია 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2016
მიმდინარე მოგების გადასახადი	-
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულების გაქუმება*	2,038,314
	2,038,314

*საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბერს საქართველოში რეგისტრირებული კონპანიებისთვის აქტივებს და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს დროებითი სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება დროებითი სხვაობების მიხედვით 2016 წლის 1 იანვრის და 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	01.01.2016	ცვლილება მოგება- ზარალში	31.12.2016
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობები			
გადავადებული შემოსავალი	94,069	(94,069)	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	69,534	(69,534)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	27,641	(27,641)	-
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი, გროსი	191,244	(191,244)	-
დასაბეგრი დროებითი სხვაობები			
ძირითადი საშუალებები	(1,705,303)	1,705,303	-
მარაგები	(294,249)	294,249	-
არამატერიალური აქტივები	(145,283)	145,283	-
მიღებული სესხები	(84,723)	84,723	-
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, გროსი	(2,229,558)	2,229,558	-
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, ნეტო	(2,038,314)	2,038,314	-

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ისტორიული ღირებულება	მიწა	შენობა	დაუმთავრებელ ი მშენებლობა	აღჭურვილობა და დანადგარები	საოფისე აღჭურვილობა და ავეჯი	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	სულ
ბალანსი 2016 წლის 1 იანვარი	4,910,000*	6,000,000*	-	19,037,933	1,430,071	1,425,919	101,160	32,905,083
შემოსვლა	-	212,017	2,868,990	2,046,329	1,127,886	9,930	104,061	6,369,213
შიდა გადაადგილება	-	2,776,068	(2,776,068)	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	-	(1,521,932)	(334,994)	(37,442)	(1,305)	(1,895,673)
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბერი	4,910,000	8,988,085	92,922	19,562,330	2,222,963	1,398,407	203,916	37,378,623
შემოსვლა	-	93,078	1,012,503	2,631,234	717,252	67,014	17,220	4,538,301
შიდა გადაადგილება	-	1,104,832	(1,104,832)	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	-	(91,301)	(93,084)	(422,354)	-	(606,739)
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბერი	4,910,000	10,185,995	593	22,102,263	2,847,131	1,043,067	221,136	41,310,185
დაგროვილი ცვეთა								
ბალანსი 2016 წლის 1 იანვარი	-	-	-	(6,662,301)	(654,515)	(582,747)	(28,869)	(7,928,432)
წლის განმავლობაში დარიცხული ცვეთა	-	(142,949)	-	(1,105,687)	(233,021)	(167,466)	(39,139)	(1,688,262)
ჩამოწერილი ძირითადი საშუალებების ცვეთა	-	-	-	1,189,432	207,700	15,915	-	1,413,047
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბერი	-	(142,949)	-	(6,578,556)	(679,836)	(734,298)	(68,008)	(8,203,647)
წლის განმავლობაში დარიცხული ცვეთა	-	(206,034)	-	(1,514,696)	(329,154)	(112,663)	(42,850)	(2,205,397)
ჩამოწერილი ძირითადი საშუალებების ცვეთა	-	-	-	79,358	56,093	386,801	-	522,252
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბერი	-	(348,983)	-	(8,013,894)	(952,897)	(460,160)	(110,858)	(9,886,792)
წმინდა საბალანსო ღირებულება								
ბალანსი 2016 წლის 01 იანვარი	4,910,000	6,000,000	-	12,375,632	775,556	843,172	72,291	24,976,651
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბერი	4,910,000	8,845,136	92,922	12,983,774	1,543,127	664,109	135,908	29,174,976
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბერი	4,910,000	9,837,012	593	14,088,369	1,894,234	582,907	110,278	31,423,393

12. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

*ფას-ებზე გადასვლის თარიღისთვის კომპანიამ ძირითადი საშუალებების ნაწილი - მიწასა და შენობების ჯგუფი შეაფასა რეალური ღირებულებით და რეალური ღირებულება გამოიყენა, როგორც დასაშვები ღირებულება. შეფასება განხორციელდა კვალიფიციურ შემფასებელთა ჯგუფის მიერ, რომელთაც აქვთ შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და გამოცდილება მსგავსი აქტივების შეფასებაში. ძირითადი საშუალებების შეფასება განხორციელდა რეალური ღირებულების განსაზღვრის იერარქიაში მე-3 დონის ინფორმაციის საფუძველზე, კერძოდ კი საბაზრო მეთოდის გამოყენებით, რადგან შეფასების თარიღისთვის არსებობდა საკმარისი რაოდენობის რეგისტრირებული გაყიდვების და შეთავაზებების შესახებ ინფორმაცია. შეფასების პროცესში შემფასებლებმა გამოიყენეს ანალოგები, რომელთა ღირებულებების კორექტირება მოხდა შესაფასებელ ობიექტებსა და ანალოგებს შორის განსხვავებების გათვალისწინების მიზნით.

2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიის ძირითადი საშუალებების ნაწილი წარმოადგენს კომპანიის მიერ სს „ქართუ ბანკისგან“ აღებული სესხის უზრუნველყოფას. კომპანიას უზრუნველყოფაში ჩადებული აქვს მიწა და ქარხნის შენობა, რომელიც მდებარეობს ფონიჭალაში. სესხის უზრუნველყოფაში ასევე ჩადებულია მანქანა-დანადგარების, სატრანსპორტო საშუალებების და საოფისე აღჭურვილობის და ავეჯის ნაწილი, რომელთა ღირებულებები მოცემულია ცხრილში. კომპანიას შეზღუდული აქვს აღნიშნული აქტივების გაყიდვა ან გამოყენება იპოთეკის საგნად გამსესხებლის თანხმობის გარეშე. სესხის უზრუნველყოფის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნა 18-ში.

უზრუნველყოფაში ჩადებული მოძრავი ქონებების საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ძირითადი საშუალებების ჯგუფი	31.12.2016	01.01.2016
აღჭურვილობა და დანადგარები	8,573,369	2,320,114
საოფისე აღჭურვილობა და ავეჯი	633,220	114,628
სატრანსპორტო საშუალებები	64,455	72,626
სულ	9,271,044	2,507,368

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ძირითადი საშუალებები არ წარმოადგენს მიღებული სესხების უზრუნველყოფის საგანს.

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

13. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ისტორიული ღირებულება	დაუსრულებელი არამატ. აქტივები	მედიკამენტების რეგისტრაცია და პატენტები	მედიკამენტების დოსიე	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზიები	სხვა	სულ
ბალანსი 2016 წლის 1 იანვარი	1,708,472	1,733,284	1,546,592	540,863	535,742	6,064,953
შემოსვლა	538,749	515,295	131,160	285,404	34,677	1,505,285
გასვლა	(24,547)	-	-	(2,009)	-	(26,556)
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბერი	2,222,674	2,248,579	1,677,752	824,258	570,419	7,543,682
შემოსვა	994,914	792,195	58,675	50,711	-	1,896,495
ჩამოწერა	(2,500)	(1,325,766)	-	-	(13,226)	(1,341,492)
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბერი	3,215,088	1,715,008	1,736,427	874,969	557,193	8,098,685

დაგროვილი ამორტიზაცია

ბალანსი 2016 წლის 1 იანვარი	-	(1,186,895)	(488,131)	(163,546)	(153,394)	(1,991,966)
ამორტიზაცია	-	(391,102)	(158,665)	(91,403)	(54,142)	(695,312)
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბერი	-	(1,577,997)	(646,796)	(254,949)	(207,536)	(2,687,278)
ამორტიზაცია	-	(337,473)	(171,818)	(117,261)	(55,069)	(681,621)
გასული არამატერიალური აქტივის ამორტიზაცია	-	1,328,198	-	-	13,294	1,341,492
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბერი	-	(587,272)	(818,614)	(372,210)	(249,311)	(2,027,407)

წმინდა საბალანსო ღირებულება

ბალანსი 2016 წლის 1 იანვარი	1,708,472	546,389	1,058,461	377,317	382,348	4,072,987
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბერი	2,222,674	670,582	1,030,956	569,309	362,883	4,856,404
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბერი	3,215,088	1,134,587	910,962	502,759	307,882	6,071,278

*დაუსრულებელი არამატერიალური აქტივები მოიცავს საწყობის და წარმოების აღრიცხვის ვალიდირებულ პროგრამა “ბლენდინგს“, რომელიც განვითარების ეტაპზეა და რეგისტრაციის პროცესში არსებულ მედიკამენტების პატენტებს, რომელთა ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია 2,394,286 და 820,802 ლარის ოდენობით, შესაბამისად. 2016 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით მდგომარეობით საწყობის და წარმოების აღრიცხვის პროგრამის და რეგისტრაციის პროცესში მყოფი პატენტების ღირებულება წარმოადგენს 1,653,256 და 569,418 და 1,173,299 და 535,173 ლარს, შესაბამისად.

14. ინვესტიციები

2016 წლის 12 აპრილს კომპანიამ აიღო უპროცენტო სესხი ციტადელ მედიკალ ტრეინიგ ლიმიტედისგან 1,558,000,000 უზბეკური სუმის ოდენობით (1,213,843 ლარი). სესხის მიზნობრიობას წარმოადგენდა უზბეკური კომპანია სს „ფერგანა დორი-დარმონის“ 15%-ანი წილის შეძენა. სს „ფერგანა დორი-დარმონის“ 79 წელია წამყვანი ადგილი უჭირავს რეგიონალურ ფარმაცევტულ ბაზარზე, რომლის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს მედიკამენტების ფართო ასორტიმენტის საცალო და საბითუმო ვაჭრობა. სს „ფერგანა დორი-დარმონი“ და მისი ტერიტორიული დანაყოფები წარმოადგენენ მედიკამენტების მთავარ მომწოდებლებს რეგიონის ჯანდაცვის, თავდაცვის, შინაგან საქმეთა სამინისტროების და უშიშროების სამსახურის ჯანდაცვის ინსტიტუტებისთვის. დორი დარმონის ჯგუფის 36.15%-ანი წილის მფლობელი არის უზბეკეთის სახელმწიფო.

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

15. მარაგები

მარაგები 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
ნედლეული და შესაფუთი მასალები	7,908,210	8,841,069	7,087,874
მზა პროდუქცია	9,293,826	7,515,364	12,154,569
ნახევარფაბრიკატი	4,377,918	3,189,413	2,183,578
ლაბორატორიული და სხვა დამხმარე მასალები	2,129,273	1,875,689	1,641,944
სხვა	327,912	417,385	316,112
სულ გაუფასურებამდე	24,037,139	21,838,920	23,384,077
მარაგების გაუფასურების რეზერვი	(1,319,897)	(881,834)	(494,665)
სულ	22,717,242	20,957,086	22,889,412

მარაგების გაუფასურების რეზერვში ცვლილება 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2017	2016
1 იანვარი	(881,834)	(494,665)
ზრდა (შენიშვნა 8)	(864,209)	(387,169)
ჩამოწერა	426,146	-
31 დეკემბერი	(1,319,897)	(881,834)

მარაგების გაუფასურების რეზერვი მოიცავს შესაფუთი მასალების და მზა პროდუქციის გაუფასურების რეზერვს.

16. საგადასახადო აქტივები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილების მიხედვით 2016 წლის 1 იანვრიდან გადასახადების გადახდა ხდება ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გადასახადებისათვის განკუთვნილ ერთიან სახაზინო კოდზე. შედეგად, 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კომპანიას საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილი აქვს ნეტო საფუძველზე, როგორც საგადასახადო აქტივი, რომელიც შეადგენს 1,276,781, 1,482,277 და 1,255,893 ლარს, შესაბამისად.

17. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
ფინანსური მოთხოვნები			
სავაჭრო მოთხოვნები	23,652,093	19,007,692	12,797,878
გაუფასურების რეზერვი	(2,025,355)	-	-
სულ ფინანსური მოთხოვნები	21,626,738	19,007,692	12,797,878
არაფინანსური მოთხოვნები			
გადახდილი ავანსები	3,339,142	3,540,301	2,833,801
სხვა მოთხოვნები	13,464	5,803	6,943
გაუფასურების რეზერვი	(296,085)	-	-
სულ არაფინანსური მოთხოვნები	3,056,521	3,546,104	2,840,744
სულ	24,683,259	22,553,796	15,638,622

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

17. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

სავაჭრო მოთხოვნების რეზერვში ცვლილება 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2017
1 იანვარი	-
ზრდა (შენიშვნა 8)	(2,321,440)
31 დეკემბერი	(2,321,440)

სავაჭრო მოთხოვნების 2017 წლის დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოიცავს „დორი დარმონის“ ჯგუფში შემავალი კომპანიების მიმართ არსებული მოთხოვნების (2,025,355 ლარი) და გადახდილი ავანსების რეზერვს (296,085 ლარი), რომელიც კომპანიამ შექმნა დარეზერვების ინდივიდუალური მიდგომის საფუძველზე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას.

დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების შესახებ იხილეთ 22-ე შენიშვნაში.

18. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
ფულადი სახსრები საბანკო ანგარიშზე უცხოურ ვალუტაში	513,866	673,132	892,688
ნაღდი ფული	13,978	1,470	11,338
ფულადი სახსრები საბანკო ანგარიშზე ეროვნულ ვალუტაში	3,215	14,688	8,194
სულ	531,059	689,290	912,220

ფულის და ფულის ეკვივალენტების საბალანსო ღირებულება შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას.

დამატებითი ინფორმაცია ფულის და ფულის ეკვივალენტების შესახებ იხილეთ 22-ე შენიშვნაში.

19. მიღებული სესხები

მიღებული სესხების გრძელვადიანი ნაწილი 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	სესხის აღების თარიღი	დაფარვის თარიღი	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
სს ქართუ ბანკი # 26-10-10-06	8%	აშშ დოლარი	09.02.2015	07.06.2020	-	733,951	1,329,041
სს ქართუ ბანკი # 26-10-10-C7	9%	აშშ დოლარი	29.09.2015	29.09.2022	-	1,772,438	1,705,197
სს ქართუ ბანკი # 26-10-10-C8	9%	აშშ დოლარი	06.10.2015	29.02.2022	-	1,758,612	1,691,921
სს ქართუ ბანკი # 14-09-10-C31	8%*	აშშ დოლარი	01.04.2016	01.04.2023	3,550,838	3,962,834	-
სს ქართუ ბანკი # 26-10-10-05	9%	აშშ დოლარი	03.02.2014	07.06.2020	-	-	2,407,813
სულ					3,550,838	8,227,835	7,133,972

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბრის

(ქართულ ლარში)

19. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

მიღებული სესხების მოკლევადიანი ნაწილი 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	სესხის აღების თარიღი	დაფარვის თარიღი	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
სს ქართუ ბანკი # 26-10-10-05	9%	აშშ დოლარი	03.02.2014	07.06.2020	-	-	580,879
სს ქართუ ბანკი # 26-10-10-06	8%	აშშ დოლარი	09.02.2015	07.06.2020	-	378,001	316,357
სს ქართუ ბანკი # 26-10-10-C7	9%	აშშ დოლარი	29.09.2015	29.09.2022	-	310,201	177,859
სს ქართუ ბანკი # 26-10-10-C8	9%	აშშ დოლარი	06.10.2015	29.02.2022	-	307,814	176,491
სს ქართუ ბანკი # 14-09-10-C31	8%*	აშშ დოლარი	01.04.2016	01.04.2023	654,582	619,326	-
ციტადელ მედიკალ ტრეიდინგი	0%	უზბეკ. სუმი	12.04.2016		1,398,235	1,427,685	-
სულ					2,052,817	3,043,027	1,251,586

*2017 წელში ქართუ ბანკთან გაფორმებული დამატებითი შეთანხმების საფუძველზე მოხდა საპროცენტო განაკვეთის 1%-ით შემცირება.

საპროცენტო ვალდებულება 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შეადგენს 16,069, 43,593 და 24,053 ლარს, შესაბამისად.

ქართუ ბანკისგან მიღებული სესხების უზრუნველყოფაში ჩადებულია როგორც კომპანიის საკუთრებაში არსებული ძირითადი საშუალებები (იხილეთ შენიშვნა 12), ასევე, მისი დაკავშირებული მხარეების ქონებაც: კერძოდ, შპს „ჰსკ ფარმას“ საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწა, რომელიც მდებარეობს დავით აღმაშენებლის ხეივანზე N26-ში და საოფისე შენობა, რომელიც მდებარეობს დავით აღმაშენებლის გამზირზე N148-ში. გარდა ზემოაღნიშნულისა, სესხის უზრუნველყოფაში ჩადებულია შპს ჰსკ ფარმას და შპს ჰსკ აფთიაქის კორპორატიული გარანტია. ასევე, სესხების უზრუნველყოფაში ჩადებულია შპს „ნიუ ჰოსპიტალის“ საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო მიწა და კომერციული ფართი, რომელიც მდებარეობს ქ.თბილისში კრწანისის ქუჩა N2-ში.

მიღებული სესხების რეკონსილაცია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	გრძელვადიანი	მიმდინარე	სულ
2017 წლის 1 იანვარი	8,227,835	3,043,027	11,270,862
მონეტარული ცვლილებები	(4,065,024)	(1,823,699)	(5,888,723)
არამონეტარული ცვლილებები			
კურსთაშორის სხვაობის ეფექტი	(236,204)	(180,310)	(416,514)
გრძელვადიანი სესხის მიმდინარე ნაწილი	(375,769)	375,769	-
დარიცხული პროცენტი	-	638,030	638,030
2017 წლის 31 დეკემბერი	3,550,838	2,052,817	5,603,655

2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ საანგარიშგებო წელში გადახდილმა პროცენტმა შეადგინა 663,250 და 805,167 ლარი, შესაბამისად.

მიღებული სესხების საბალანსო ღირებულება შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას.

დამატებითი ინფორმაცია მიღებული სესხების შესახებ იხილეთ 22-ე შენიშვნაში.

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

20. გადავადებული შემოსავალი

გადავადებული შემოსავალი 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2017	2016
1 იანვარი	896,722	627,127
დამატება	-	493,776
ამორტიზაცია (შენიშვნა 8)	(59,782)	(224,181)
31 დეკემბერი	836,940	896,722

კომპანიამ 2015-2016 წლებში სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის კომპონენტის ფარგლებში ქართუ ბანკისგან მიიღო 3 სასესხო ტრანში (#26-10-10-C7, #26-10-10-C8 და #14-09-10-C31). მიზნობრივი დაფინანსების ფარგლებში სესხების 80% განკუთვნილი იყო საწარმოს გადაიარაღებისთვის, ხოლო 20% კი - საბრუნავი საშუალებების შესაძენად. კომპანიას სესხები მიღებული ჰქონდა წლიური 9%-ანი განაკვეთით, ხოლო ეკონომიკის და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემაჯავლი სსიპ „მეწარმეობის განვითარების სააგენტო“ უზრუნველყოფდა კრედიტზე დარიცხული არაუმეტეს 24 თვის საპროცენტო განაკვეთის ყოველთვიურ თანადაფინანსებას დარიცხული წლიური საპროცენტო განაკვეთიდან 8%-ის ოდენობით. კომპანიამ სახელმწიფოსგან გაწეული დახმარება აღიარა როგორც სახელმწიფო გრანტი, რომელიც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი იყო გადავადებული შემოსავლის სახით. მიღებული გრანტის 20%, რომელიც განკუთვნილი იყო საბრუნავი საშუალებების დასაფინანსებლად 2016 წელში კომპანიამ აღიარა შემოსავლად, ხოლო ძირითადი საშუალებების შესაძენად განკუთვნილი გრანტის ნაწილი კი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარდება მანქანა-დანადგარების სასარგებლო მომსახურების ვადის მიხედვით.

21. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
ფინანსური ვალდებულებები			
სავაჭრო ვალდებულებები	3,594,220	5,108,945	4,285,235
სახელფასო ვალდებულება	434,461	237,019	184,273
სხვა ვალდებულებები	657,976	500,663	810,885
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,686,657	5,846,627	5,280,393
არაფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული ავანსები	3,180,186	1,863,859	2,803,937
სულ არაფინანსური ვალდებულებები	3,180,186	1,863,859	2,803,937
სულ	7,866,843	7,710,486	8,084,330

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას.

დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების შესახებ იხილეთ 22-ე შენიშვნაში.

22. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

კომპანიის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია:

- საკრედიტო რისკი
- საპროცენტი რისკი
- უცხოური ვალუტის რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი

კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ნაწილში დგას ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან წარმოქმნილი რისკების წინაშე. ეს განმარტებითი შენიშვნა აღწერს კომპანიის მიზნებს, პოლიტიკებსა და პროცედურებს რისკების მართვისათვის და რისკების შეფასების მეთოდებს. ამ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს მიღებულ სესხებს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი მიზანია კომპანიის ფინანსური უზრუნველყოფა. კომპანიას გააჩნია ისეთი ფინანსური აქტივები როგორიცაა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, ფული და ფულის ეკვივალენტები.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
ფინანსური აქტივები			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	21,626,738	19,007,692	12,797,878
ფული და ფულის ეკვივალენტები	531,059	689,290	912,220
სულ ფინანსური აქტივები	22,157,797	19,696,982	13,710,098
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	5,603,655	11,270,862	8,385,558
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	4,686,657	5,846,627	5,280,393
სულ ფინანსური ვალდებულებები	10,290,312	17,117,489	13,665,951

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივის და ვალდებულებისთვის მოითხოვება რეალური ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულებით შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: აქტიურ ბაზარზე იდენტური ერთეულის კოტირებული ფასების გამოყენებით (არაკორექტირებული)
- დონე 2: თუ ასეთი ფასი არ არსებობს, სხვა პირდაპირ ან არაპირდაპირი ემპერიული მონაცემების მიხედვით, როგორიცაა ისეთი ბაზრის კოტირებული ფასი, რომელიც არ არის აქტიური იმ იდენტური ერთეულისათვის, რომელსაც სხვა მხარე ფლობს, როგორც აქტივს.
- დონე 3: არასაბაზრო მონაცემების საფუძველზე. თუ პირველ და მეორე დონეებში აღწერილი ემპერიული ფასები არ არსებობს, მაშინ ხდება შეფასების სხვა მეთოდების გამოყენება.

რეალური ღირებულების კლასიფიკაცია დონეებად დამოკიდებულია გამოყენებული ინფორმაციის დონეზე და რეალური ღირებულების გაანგარიშებაში მის მნიშვნელობაზე. დონეებს შორის გადატანა აისახება იმ პერიოდში, როდესაც ადგილი აქვს ასეთ მოვლენას.

22. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმიასწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და სათანადო შეფასებების მეთოდების გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. კომპანია ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

კაპიტალის მართვა

კომპანია თავის კაპიტალთან დაკავშირებულ რისკს მართავს იმისათვის, რომ უზრუნველყოს ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა და ამავდროულად დაინტერესებული მხარეების უკუგების მაქსიმიზაცია, მოზიდული და საკუთარი კაპიტალის ოპტიმალური ბალანსის დაცვის გზით. კომპანიის მენეჯმენტი რეგულარულად მიმოიხილავს კაპიტალის სტრუქტურას.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის მენეჯმენტს გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება კომპანიის ფინანსური მხარისთვის. კომპანიის მენეჯმენტი ღებულობს ყოველთვიურ ანგარიშგებას კომპანიის ფინანსური მხარისგან, მიმოიხილავს თავიანთი დასახული მიზნებისა და პოლიტიკის შესრულებისათვის განხორციელებული პროცესების ეფექტურობას. კომპანიის მენეჯმენტის მთავარი მიზანი არის დაიცვას კომპანია რისკის მიუღებელი დონისაგან და საშუალება მისცეს მას მიაღწიოს საქმიანობის მიზანს. აღნიშნულ პოლიტიკასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება მერყევი იქნება სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო. კომპანიას გააჩნია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარკვეული ოპერაციები. კომპანია არ იყენებს დერივატივებს სავალუტო რისკის მართვისთვის.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ლარი	ევრო	დოლარი	სუმი	31.12.2017
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	17,193	13	159,992	353,861	531,059
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13,676,079	-	7,950,659	-	21,626,738
სულ ფინანსური აქტივები	13,693,272	13	8,110,651	353,861	22,157,797
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	-	-	5,603,655	-	5,603,655
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	746,638	2,402,437	1,537,582	-	4,686,657
სულ ფინანსური ვალდებულებები	746,638	2,402,437	7,141,237	-	10,290,312
საბალანსო პოზიცია	(12,946,634)	2,402,424	(969,414)	(353,861)	

შპს ჯი-ემ-პი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

22. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ლარი	ევრო	დოლარი	სუმი	31.12.2016
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	30,152	52	-	659,086	689,290
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	19,007,692	-	19,007,692
სულ ფინანსური აქტივები	30,152	52	19,007,692	659,086	19,696,982
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	-	-	9,843,177	1,427,685	11,270,862
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	326,710	441,912	5,078,005	-	5,846,627
სულ ფინანსური ვალდებულებები	326,710	441,912	14,921,182	1,427,685	17,117,489
საბალანსო პოზიცია	(296,558)	(441,860)	4,086,510	(768,599)	

უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ლარი	ევრო	დოლარი	სუმი	01.01.2016
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	26,723	39	-	885,458	912,220
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	12,797,878	-	12,797,878
სულ ფინანსური აქტივები	26,723	39	12,797,878	885,458	13,710,098
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	-	-	8,385,558	-	8,385,558
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	503,624	1,528,831	3,247,938	-	5,280,393
სულ ფინანსური ვალდებულებები	503,624	1,528,831	11,633,496	-	17,117,489
საბალანსო პოზიცია	(476,901)	(1,528,792)	1,164,382	885,458	

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას შესაბამისი უცხოური ვალუტების ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება კომპანიის მენეჯმენტის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას კომპანიის მენეჯმენტის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების გადაფასების ეფექტი შემდეგია:

	აშშ დოლარი		ევრო		სუმი	
31.12.2017	ლარი/დოლარი 20%	ლარი/დოლარი -20%	ლარი/ევრო 20%	ლარი/ევრო -20%	ლარი/სუმი 20%	ლარი/სუმი -20%
მოგება/ზარალი	(193,883)	193,883	480,485	(480,485)	(70,772)	70,772

2016 წლის 31 დეკემბრის წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების გადაფასების ეფექტი შემდეგია:

	აშშ დოლარი		ევრო		სუმი	
31.12.2016	ლარი/დოლარი 20%	ლარი/დოლარი -20%	ლარი/ევრო 20%	ლარი/ევრო -20%	ლარი/სუმი 20%	ლარი/სუმი -20%
მოგება/ზარალი	817,302	(817,302)	(88,372)	88,372	(153,720)	153,720

22. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2016 წლის 1 იანვრის წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების გადაფასების ეფექტი შემდეგია:

01.01.2016	აშშ დოლარი		ევრო		სუმი	
	ლარი/დოლარი 20%	ლარი/დოლარი -20%	ლარი/ევრო 20%	ლარი/ევრო -20%	ლარი/სუმი 20%	ლარი/სუმი -20%
მოგება/ზარალი	232,876	(232,876)	(305,758)	305,758	177,092	(177,092)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. კომპანია არ დგას საპროცენტო რისკის წინაშე, რადგანაც კომპანიას არ გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე მიღებული სესხები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების დაუფარავობის შემთხვევაში. კომპანიის საფრთხეს საკრედიტო რისკთან დაკავშირებით განაპირობებს თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლები. კომპანიის საკრედიტო რისკი, ძირითადად განპირობებულია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებიდან და ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან (გარდა ნაღდი ფულისა).

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს გარკვეული პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც ითვალისწინებს ცალკეული კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობის საფუძველიან ანალიზს, მომხმარებლებზე საკრედიტო ლიმიტების დაწესებას, კონტრაგენტის დიდძალი დავალიანების თავიდან აცილებას, ყველა დაუფარავი საკრედიტო თანხის დაფარვის კონტროლს და პრობლემური ფინანსური აქტივების ინტენსიურ მართვას.

საკრედიტო რისკის მონიტორინგის მიზნით კომპანია ახორციელებს მომხმარებლების ვადაგადაცილებების მუდმივ ანალიზს. კომპანიას საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე არ ჰყავს დიდი ოდენობით დებიტორები, აქედან გამომდინარე, მათი დავალიანების ხანდაზმულობის მონიტორინგი ხდება ინდივიდუალურად. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ინდივიდუალურად აფასებს დებიტორებს გაუფასურების ნიშნების აღმოსაჩენად და ასეთის არსებობის შემთხვევაში ახორციელებს მათ დარეზერვებას.

ფინანსური მოთხოვნების საკრედიტო ანალიზი 2016 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2017	31.12.2016	01.01.2016
ვადადამდგარი და გაუფასურების გარეშე	6,283,569	9,194,088	6,190,379
ვადადამდგარი, მაგრამ გაუფასურების გარეშე			
ვადაგადაცილება 30-90 დღე	11,182,144	6,673,904	4,493,539
ვადაგადაცილება 91-180 დღე	370,352	2,561,082	1,724,376
ვადაგადაცილება 181-360 დღე	582,783	528,774	356,024
361 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	170,457	49,844	33,560
სულ ვადადამდგარი, მაგრამ გაუფასურების გარეშე	12,306,911	9,813,604	6,607,499
ინდივიდუალურად გასაუფასურებული მოთხოვნები	5,063,387	-	-
სულ ფინანსური მოთხოვნები გაუფასურებამდე	23,652,092	19,007,692	12,797,878
გაუფასურების რეზერვი	(2,025,355)	-	-
სულ ფინანსური მოთხოვნები	21,626,737	19,007,692	12,797,878

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რათა მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში. ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის მენეჯმენტი ახორციელებს სისტემატიურ ზედამხედველობას მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რომელიც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს.

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

22. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომპანია ახდენს ამ ტიპის რისკების კონტროლს ვადიანობის ანალიზის მიხედვით, და განსაზღვრავს კომპანიის სტრატეგიას მომავალი ფინანსური პერიოდისთვის. ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით, კომპანია ახდენს მომავალი ფულადი ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რომელიც აქტივების/ვალდებულებების მენეჯმენტის პროცესია.

ლიკვიდურობის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ერთ წლამდე	1-5 წლამდე	სულ
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	2,052,817	3,550,838	5,603,655
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	4,686,657	-	4,686,657
სულ ფინანსური ვალდებულებები	6,739,474	3,550,838	10,290,312

ლიკვიდურობის ანალიზი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ერთ წლამდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	3,043,027	8,033,975	193,860	11,270,862
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	5,846,627	-	-	5,846,627
სულ ფინანსური ვალდებულებები	8,889,654	8,033,975	193,860	17,117,489

ლიკვიდურობის ანალიზი 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ერთ წლამდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	1,251,586	6,838,684	295,288	8,385,558
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	5,280,393	-	-	5,280,393
სულ ფინანსური ვალდებულებები	6,531,979	6,838,684	295,288	13,665,951

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს

(ქართულ ლარში)

23. დაკავშირებული მხარეები

დაკავშირებული მხარეები მოიცავს მფლობელებს, საერთო მფლობელობაში არსებულ კომპანიებს, ერთობლივ და მეკავშირე საწარმოებს. როდესაც ხდება დაკავშირებულ მხარესთან ურთიერთობის ანალიზი, გაითვალისწინება არა მხოლოდ ურთიერთობის იურიდიული ფორმა, არამედ მისი არსი.

კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ნაშთები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	სხვა დაკავშირებული მხარე	ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამისი მუხლი
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13,676,537	24,683,259

კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ნაშთები 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	სხვა დაკავშირებული მხარე	ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამისი მუხლი
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,877,130	7,710,486

კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ნაშთები 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	სხვა დაკავშირებული მხარე	ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამისი მუხლი
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	2,696,015	8,084,330

კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის განხორციელებული ოპერაციები საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	სხვა დაკავშირებუ ლი მხარე	ხელმძღვანე ლობის ანაზღაურება	ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამისი მუხლი
სრული შემოსავლის ანგარიშგება			
ამონაგები	56,197,357	-	94,258,685
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	-	(156,878)	(8,009,363)

კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის განხორციელებული ოპერაციები საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2016 წლის 31 დეკემბერს წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	სხვა დაკავშირებუ ლი მხარე	ხელმძღვანე ლობის ანაზღაურება	ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამისი მუხლი
სრული შემოსავლის ანგარიშგება			
ამონაგები	37,381,078	-	72,111,106
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	-	(195,621)	(6,737,570)
გაყიდვის დანახარჯები	(23,081)	-	(33,726,246)

24. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები - 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნია არსებითი სასამართლო დავები. მენეჯმენტს მიაჩნია, რომ არ მოხდება არანაირი მატერიალური დანაკარგის წარმოქმნა, შესაბამისად არანაირი ანარიცხი არ არის შექმნილი სასამართლო დავებთან დაკავშირებით.

გადასახადები - საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში შესაძლოა განხორციელდეს სხვადასხვა ინტერპრეტაციები და ცვლილებები. გარდა ამისა, მენეჯმენტის საგადასახადო ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების ინტერპრეტაციებისაგან, კომპანიის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ და კომპანიას დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, საურავები, პროცენტები. კომპანიას მიაჩნია რომ ყველა გადასახადი გადახდილი აქვს და შესაბამისად, არანაირი ანარიცხი არ წარადგინა ფინანსურ ანგარიშგებაში. საგადასახო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ კომპანიის ოპერაციები 3 წლის განმავლობაში.

საოპერაციო გარემო - საქართველოს ბაზარზე პოზიციონირება წარმოშობს დამატებით ეკონომიკურ, პოლიტიკურ, სოციალურ, სამართლებრივ და საკანონმდებლო რისკებს უფრო განვითარებულ ბაზართან შედარებით. კანონები და რეგულაციები, საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოები ზეგავლენას ახდენენ საქართველოში ბიზნესის სწრაფ განვითარებაზე. საქართველოს მომავალ ეკონომიკურ კურსზე ზემოქმედებას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოსთან ერთად.

დივიდენდის განაწილება - იმ შემთხვევაში თუ კომპანია დამფუძნებლებზე გაანაწილებს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ გაუნაწილებელ მოგებას, გადასახდელი ექნება მოგების გადასახადი ჯამში 2,216,498 ლარი.

25. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2018 წლის აპრილის თვეში მოხდა, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სასესხო ვალდებულებების დაფარვა და უზრუნველყოფიდან გამოთავისუფლდა პსპ-ფარმას და ნიუ-ჰოსპიტალის ქონებები.

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გაიხსნა ახალი საკრედიტო ხაზი 1,6 მლნ.დოლარის მოცულობით, რომლის უზრუნველყოფაშიც განთავსებულია შპს „ჯი-ემ-პი“-ს უძრავი ქონება, მიწა და შენობა-ნაგებობა.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ჯი-ემ-პის“ მენეჯმენტს და დამფუძნებელს,

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ჯი-ემ-პის“ თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, პირობითი მოსაზრების საფუძვლის აბზაცში აღწერილი საკითხების ფინანსურ ანგარიშგებაზე შესაძლო გავლენის გარდა, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ასახავს შპს „ჯი-ემ-პის“ ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

2016 წლის 12 აპრილს კომპანიამ აიღო უპროცენტო სესხი უზბეკური კომპანია ციტადელ მედიკალ ტრეინინგ ლიმიტედისგან 1,558,000,000 უზბეკური სუმის ოდენობით (1,228,863 ლარი). აღნიშნული სესხით კომპანიამ შეიძინა უზბეკური კომპანია სს „ფერგანა დორი-დარმონის“ 15%-ანი წილი, რომლის ღირებულებაც შეადგენს 1,213,843 ლარს (შენიშვნა 14). ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და აუცილებელი მტკიცებულების მოპოვება მიღებული სესხის და ინვესტიციის მიზნობრიობასთან დაკავშირებით 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შედეგად ვერ შევძელით განგვესაზღვრა, საჭირო იყო თუ არა კორექტირებები აღნიშნულ თანხებთან მიმართებაში, ასევე ფინანსური მდგომარეობის, სრული შემოსავლის, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებების შემადგენელ ელემენტებთან დაკავშირებით.

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ანგარიშგების მოსამზადებლად მენეჯმენტი ვალდებულია შეაფასოს კომპანიის საქმიანობის უწყვეტობა და წარადგინოს საქმიანობის უწყვეტობასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვებაზე თუ არ აპირებს კომპანიის ოპერაციების შეჩერებას ან ლიკვიდაციას.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური რეპორტირების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაა დეკლარირებული იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობებები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს კომპანია შეწყვიტოს ფუნციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნციონირების პრინციპით;

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- მოვიპოვეთ საკმარის აუდიტორულ მტიცებულებას კომპანიის ფინანსურ ინფორმაციასა და საქმიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილი პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

ივანე ჟუჟუნაშვილი

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

20 ივლისი 2018

შპს ჯი-ემ-პი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2017 წლის 31 დეკემბერს
(ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ამონაგები	4	94,258,685	72,111,106
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	5	(24,559,579)	(20,028,362)
საერთო მოგება		69,699,106	52,082,744
გაყიდვის დანახარჯები	6	(40,073,813)	(33,726,246)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(8,735,062)	(6,737,570)
სხვა შემოსავალი/(ხარჯი), ნეტო	8	(6,504,866)	(3,247,529)
საოპერაციო მოგება		14,385,365	8,371,399
ფინანსური შემოსავალი (ხარჯი), ნეტო	9	(221,564)	(2,095,196)
კურსთაშორის სხვაობიდან მიღებული მოგება, (ზარალი), ნეტო	10	(1,603,986)	2,124,629
მოგება დაბეგვრამდე		12,559,815	8,400,832
მოგების გადასახადის სარგებელი	11	-	2,038,314
წლის მთლიანი სრული მოგება		12,559,815	10,439,146

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდისთვის მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2018 წლის 20 ივლისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

ფინანსური მენეჯერი

გ. ანთაძე

მ. ჯერესელიძე

10 - 37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.